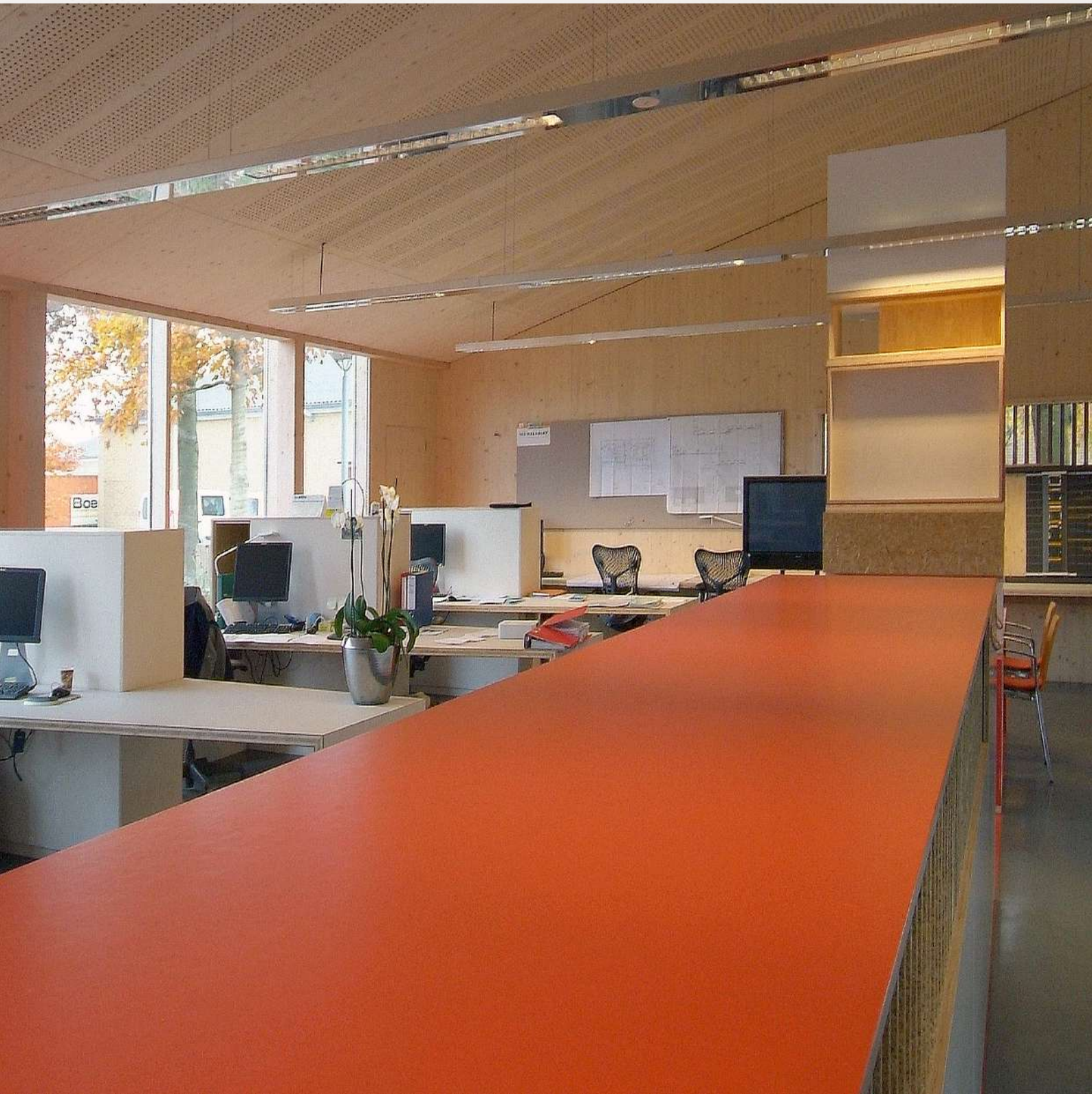

arcon

HOUTCONSTRUCTIES

CLT - Kruislaaghout

Inhoudsopgave

Een veelzijdig product	4
Eigenschappen	6
Voordelen	9
Technische gegevens	10
Leveringsprogramma	12
Oppervlakteafwerkingen	14
Statische berekeningen	16
Constructief ontwerp	22
Ontwerptabel	26
Constructie details	32

Een veelzijdig product

Modern, ecologisch en flexibel – speciaal ontwikkeld voor de houtconstructiebouw.

CLT (kruislaaghout) is een massief houten, statisch belastbaar, ruimtescheppend en sfeerbepalend bouwelement, dat dankzij de flexibele afmetingen en uitstekende bouwphysische eigenschappen voor elke toepassing in de bouw geschikt is. De kruisgewijze opbouw uit kwalitatief hoogwaardige grondstoffen zorgt in combinatie met de duurzame verlijming voor vormvaste en stijve bouwonderdelen.

De uitzonderlijke statische en bouwbiologische eigenschappen van CLT worden door nationale en internationale keurmerken gewaarborgd.

Talrijke toepassingen

Als wand-, vloer-, plafond- en dakelement

- Een- en meergezinswoningen
- Hoogbouw
- Openbare gebouwen
- Kinderdagverblijven en scholen
- Winkels en kantoorgebouwen
- Industriële gebouwen en magazijnen
- Modulaire gebouwen
- Tuinhuisjes, carports etc.

Een overzicht

- Massieve en duurzame constructie
- Ruimtetwinst door de geringe dikte van het materiaal
- Flexibele vormgeving, niet vast aan standaard afmetingen
- Uitzonderlijk vorm- en maatvast
- Uitstekende statische eigenschappen
- Geprefabriceerde elementen, precieze montage
- Korte bouwtijd door droge bouwwijze
- Aanbevolen vanuit bouwbiologisch oogpunt
- Milieuvriendelijk door CO₂-opslag

Deutsches
Institut
für
Bautechnik

Eigenschappen

Verlijmd kruislaaghout in het kort:

Houtsoort

- Vuren

Dikte

- 80 – 280 mm

Afmetingen

- max. 3,50 x 16,50 m

Technische goedkeuringen

- Europese Technische Goedkeuring ETA-09 / 0036
- Goedkeuring van het Duitse bouw- en woningtoezicht Z-9.1-638

Oppervlakteafwerkingen

- Standaardkwaliteit NSI
- Industrielkwaliteit ISI
- Woonzichtkwaliteit WSI

Argumenten van formaat

Het toepassingsgebied van CLT varieert van individueel ontworpen eengezinswoningen tot grootschalige bouwprojecten. Met massief houten platen van groot formaat kan ook zonder problemen aan speciale statische eisen worden voldaan.

De gelaagde opbouw en de eenvoudige verbindingdetails garanderen dat het materiaal uiterst economisch ingezet kan worden op alle terreinen van de bouw.

Door de snelle en eenvoudige montage van de elementen zijn korte bouwzeiten mogelijk. De grote verscheidenheid aan vormen voldoet aan de wensen van liefhebbers van moderne architectuur, maar ook aan die van meer traditionele bouwstijlen.

Europese Technische Goedkeuring (ETA)
ETA -09 / 0036

EG-conformiteitscertificaat

Goedkeuring van het Duitse bouw- en
woningtoezicht (BAZ)
Z-9.1-638

PEFC
Chain of Custody

Bouwbiologisch keurmerk
(IBR Rosenheim)

Voordelen

Een persoonlijk architectonisch ontwerp

CLT geeft architecten en projectontwikkelaars een nieuwe vorm van vrijheid, doordat ze aan geen enkele standaardmaat gebonden zijn. Deze grote mate van flexibiliteit bij de planning maakt individuele oplossingen mogelijk voor uiteenlopende bouwprojecten.

Door het gebruik van verlijmd kruislaaghout ontstaan nieuwe en interessante mogelijkheden en uitdrukkingvormen voor de moderne houtbouw.

Hoge mate van prefabricatie

Indien gewenst kan CLT in de fabriek worden samengevoegd door onze computergestuurde CNC-portaalafwerkingsmachines.

De hoge mate van prefabricatie die hierdoor wordt bereikt, leidt tot korte ruwbouwtijden en lagere bouwkosten.

Bovendien zijn de geprefabriceerde elementen hierdoor van constante hoge kwaliteit en wordt de kans op montagefouten verkleind doordat de bouwonderdelen zeer precies passen.

Massiefbouw

Massiefbouw met CLT biedt u niet alleen de klassieke voordelen van de gangbare massieve bouwconstructies, maar voegt daar nog de geringe dikte van de bouwonderdelen, een lager transportgewicht, kortere bouwtijden en uitzonderlijke statische eigenschappen aan toe.

Door de massieve kruisgewijze opbouw in lagen en het unieke productieproces krijgt CLT zijn uitstekende vorm- en maatvastheid. Dit maakt het werken en bouwen met CLT wezenlijk eenvoudiger, want u hoeft geen rekening te houden met toleranties en vormveranderingen.

Uitstekende statische eigenschappen

Dankzij zijn uitstekende statische eigenschappen creëert CLT nieuwe mogelijkheden in de moderne houtbouw. De combinatie van een grote draagkracht en een laag eigen gewicht maakt zelfs bij grote overspanningen een slanke constructie mogelijk. Daardoor liggen ook de wanddiktes onder die van andere bouwmaterialen. Dit leidt tot een groter woonoppervlak bij gelijke buitenmaten.

Door de speciale kruisgewijze opbouw in lagen van CLT vindt de belastingafdracht in alle richtingen plaats als het materiaal als plaat of schijf wordt gebruikt. Ook constructies met puntbelasting of uitkragingen zijn zonder problemen mogelijk. Bovendien is CLT geschikt voor aardbevingsbestendig bouwen.

Uitstekende ecologische balans

De grondstoffen voor de productie van CLT zijn voor het grootste deel afkomstig uit inheemse bossen. Deze worden al generaties lang op duurzame wijze beheerd. Dat betekent niet alleen dat onze grondstof altijd voorradig is, maar ook dat deze steeds opnieuw aangroeit. Dit wordt ook door ons PEFC-keurmerk bevestigd. Bovendien is hout het enige bouw materiaal met een positieve energie- en klimaatbalans. Het bouwen met hout levert zodoende een actieve bijdrage aan de bescherming van het milieu.

Aanbevolen vanuit bouwbiologisch oogpunt

Hout zorgt voor een aangename sfeer en overtuigt door zijn optische uitstraling. Bovendien geeft hout bij aanraking een behaaglijk gevoel van rust en warmte. De gevoelstemperatuur van het oppervlak ligt bij CLT duidelijk boven die van enig ander bouw materiaal. Dat leidt zelfs bij lage kamertemperaturen tot een aangename temperatuurbeleving.

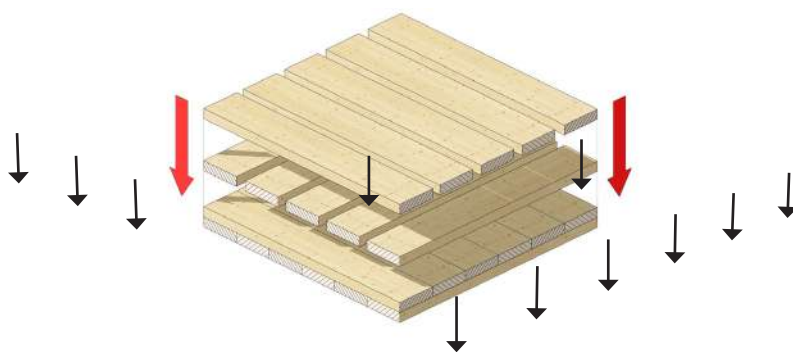
Technische gegevens

Product

CLT (verlijmd kruislaaghout) is een massief houten plaat van groot formaat, opgebouwd uit meerdere kruisgewijs geplaatste lagen.

Constructie en fabricage

Gevingerlaste en geschaafde houtlamellen worden los naast elkaar gelegd en de lagen worden haaks op elkaar gelijmd. Om ongecontroleerde scheuren als gevolg van spanning te voorkomen, wordt de zijkant van de lamellen niet verlijmd. Voordat persdruk ($1,2 \text{ N} / \text{mm}^2$) wordt uitgeoefend, worden de lagen vanaf de zijkant krachtig samengedrukt om een oppervlak zonder voegen te verkrijgen.

Afmetingen

Lengte	tot 16,50 m
Breedte	tot 3,50 m
Dikte	60 tot 280 mm
Standaardbreedtes	2,40 m / 2,65 m / 2,75 m / 2,90 m / 3,00 m

Technische goedkeuringen

Europese Technische Goedkeuring ETA-09 / 0036.
Algemene goedkeuring van het Duitse bouw- en woningtoezicht Z-9.1-638.

Houtsoorten

Vuren (*Picea abies*) uit inheemse bossen; andere houtsoorten op aanvraag.

Lamellen

19 tot 40 mm, machinaal gedroogd, op kwaliteit gesorteerd en gevingerlast.

Sterkteklassen lamellen

C 24 conform EN 338 (komt overeen met S 10 conform DIN 4074)
Een aandeel van max. 10 % C 16 is toegestaan (zie ETA-09 / 0036).

Verlijming	Lijm op basis van melaminehars, lijmtipe I conform EN 301, toegestaan voor het verlijmen van dragende houten bouwonderdelen voor binnen en buiten, weersbestendig met transparante lijmmaad.
Volumieke massa	ca. 480 kg / m ³ ; 5kN/ m ³ volgens EN 1991-1-1:2002 for statische berekeningen
Houtvochtigheid	12 % (+ / - 2 %) bij levering.
Vormverandering	aan plaatoppervlak 0,01 % per % verandering van houtvochtigheid ⊥ op plaatoppervlak 0,20 % per % verandering van houtvochtigheid
Warmtegeleidbaarheid	$\lambda = 0,10 \text{ W / mK}$
Warmtecapaciteit	$c = 1,60 \text{ kJ / kgK}$
Dampdiffusieweerstand	$\mu = 60$ (bij 12 % houtvochtigheid)
Luchtdichtheid	Luchtdicht vanaf 100 mm plaatdikte
Geluidsisolatie	Afhankelijk van de constructie van de wand resp. de vloer of plafond -> zie metingen van voorbeeldwanden
Brandgedrag	Conform EN 13501: D, s2, d0 (normaal ontvlambaar, gemiddelde rookontwikkeling, geen druppelvorming)
Brandwerendheid	Conform EN 13501-2: REI 30 - REI 120
Rekenkundige inbrandsnelheid	0,64 - 0,71 mm / min (afhankelijk van de plaatstructuur)
Gebruiksklassen	Gebruiksklasse 1 of 2 conform ETA-09 / 0036

Leveringsprogramma

Omschrijving CLT		Lagen	Laagstructuur vetgedrukt = evenwijdig aan deklaag [mm]							Dikte [mm]	Standaard breedtes [m]	Lengte [m]	Eigen gewicht [kN / m ²]
3s	60*	3			20	20	20			60	2,40 2,65 2,75 2,90 3,00 3,50	max. 16,50	0,38
3s	80*	3			30	20	30			80			0,45
3s	90	3			30	30	30			90			0,46
3s	100	3			40	20	40			100			0,47
3s	120	3			40	40	40			120			0,51
5s	100	5		20	20	20	20	20		100			0,57
5s	120	5		30	20	20	20	30		120			0,65
5s	140	5		40	20	20	20	40		140			0,67
5s	160	5		40	20	40	20	40		160			0,70
5s	180	5		40	30	40	30	40		180			0,77
5s	200	5		40	40	40	40	40		200			0,83
7ss	200	7		60	20	40	20	60		200			0,89
7s	220	7	40	20	40	20	40	20	40	220			0,95
7ss	220	7		80	20	20	20	80		220			1,03
7s	240	7	40	20	40	40	40	20	40	240			1,03
7ss	240	7		80	20	40	20	80		240			1,16
7ss	260	7		80	30	40	30	80		260			1,16
7ss	280	7		80	40	40	40	80		280			1,24

* kan op aanvraag geproduceerd worden.

ss: de buitenste lagen bestaan uit 2 deklagen met parallelle vezelrichting.

Al naar gelang de toepassing kan de vezelrichting van de deklagen in de langsrichting (DL) of in de dwarsrichting (DQ) lopen.

Oppervlakte en kwaliteiten

Industriekwaliteit [IND]

Voor constructiedoeleinden, om achteraf met bouw materiaal af te werken (bijv. gipskartonplaat).

- De deklamellen worden uitsluitend geselecteerd volgens de criteria voor sterkteklasse C 24 conform EN 338. Een aandeel van max. 10% C 16 is toegestaan (zie ETA-09 / 0036).
- Kleurverschillen tussen afzonderlijke lamellen (bijv. blauwkleuring) kunnen voorkomen, evenals losse noesten, schorsresten en hars.
- Enkele naden in de deklaag, lijmresten, druksporen en verontreinigingen kunnen voorkomen.
- Oppervlak geschaafd.

Industrustie [STD]

Voor aanvullende eisen voor zichtwerk.

- In aanvulling op de criteria met betrekking tot het draagvermogen worden hogere eisen gesteld aan het uiterlijk van de deklamellen.
- Geselecteerde deklamellen met gezonde, vaste noesten. Enkele ongezonde noesten kunnen voorkomen, imperfecties en kleine harsplekken zijn toegestaan.
- Oppervlak geschaafd en geslepen.

Woonzichtkwaliteit

Voor binnenruimten met hoge visuele eisen. Als grondstof voor de deklamellen wordt optisch uitgeselecteerd gezaagd hout gebruikt. De dek-lamel dikte is max. 20 mm en door de procesgang van drogen en verlijmen zullen er minimale lamelopeningen ontstaan. De oppervlakte is glad en geschaafd waarbij er geen kantverlijming is van de dek-lamel ter beperking van onregelmatige scheurvorming.

Opmerking

Hout is een natuurproduct. Ook bij de meest zorgvuldige selectie van de grondstoffen kunnen afwijkingen in de kwaliteit optreden.

Industrie kwaliteit

Zicht kwaliteit

Het uiterlijk van het CLT-oppevlak wordt bepaald door de houtstructuur van de deklaag. Tussen de afzonderlijke planken kunnen na verloop van tijd, bijv. door krimp, naden ontstaan. Ook kunnen door droogte voegen in het oppervlak ontstaan.

Criteria	Industrie kwaliteit	Industrie zichtkwaliteit	Woonzicht kwaliteit
Voegen	Tot 4 mm	Tot 4 mm	Tot 2 mm
Afwerking oppervlakte	Geschaafd (rotatie sporen)	Geschaafd	Geschaafd
Variatie in houttypen	Toelaatbaar	Toelaatbaar in sommige gevallen	Niet toelaatbaar
Vaste kwasten	Toelaatbaar	Toelaatbaar	Toelaatbaar
Losse kwasten	Toelaatbaar	Toelaatbaar	Toelaatbaar
Kwasten	Toelaatbaar	Toelaatbaar tot 10 x 90 mm	Toelaatbaar tot 5 x 50 mm
Schorsresten	Toelaatbaar	Toelaatbaar in sommige gevallen	Niet toelaatbaar
Droge scheuren	Toelaatbaar	Toelaatbaar	Toelaatbaar
Wan	Toelaatbaar	Niet toelaatbaar	Niet toelaatbaar
Scheuren	Geen eisen	Soms toelaatbaar. Bij- werken met ander hout	Soms toelaatbaar. Bij- werken met ander hout
Insecten	Soms toelaatbaar tot gaten van 2 mm	Niet toelaatbaar	Niet toelaatbaar
Compressie hout, rood, gestreept, doos	Toelaatbaar	Toelaatbaar	Toelaatbaar in sommige gevallen

Statische berekeningen

Algemeen

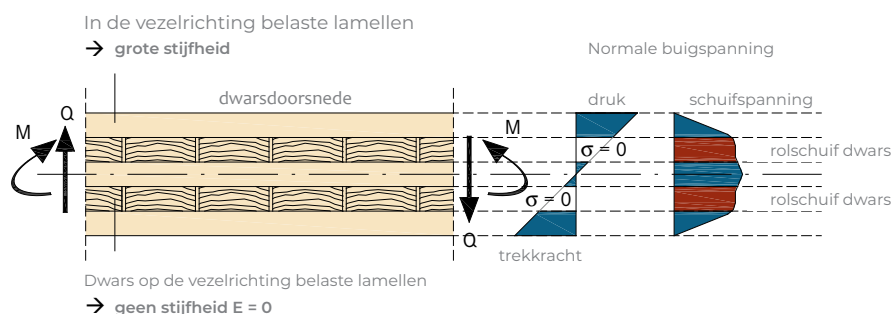
Bij het meten en vervaardigen van bouwonderdelen uit CLT worden de volgende normen aangehouden: conform DIN of conform EN

- Meting conform DIN 1052:2008 met inachtneming van de algemene goedkeuring van het Duitse bouw- en woningtoezicht (Z-9.1-638)
- Meting conform EN 1995 (Eurocode 5) met inachtneming van bijlage 2 t/m 4 van de Europese Technische Goedkeuring ETA-09 / 0036

Daarbij dienen in elk individueel geval statische controleberekeningen voor CLT te worden gemaakt en alle ter plekke geldende normen en voorschriften te worden nageleefd. De controleberekeningen m.b.t. de spanningsverdeling en de snedegrootheden dienen te geschieden conform de verbindingstheorie en met inachtneming van afschuifvervormingen.

Praktische methode om de snedekrachten en vervormingen bij benadering te berekenen

In de praktijk maakt men gebruik van rekenmethoden die het gewenste resultaat benaderen. Daarbij wordt de berekening uitgevoerd als voor een verende ligger met flexibele verbindingsmiddelen (zie Önorm B4100 / 2; DIN 1052; EN 1995-1-1, bijlage B), alleen wordt hier rekening gehouden met de afschuifvervorming van de dwarslagen in plaats van met de flexibiliteit van de verbindingsmiddelen. Met dit uitgangspunt kunnen de spannings- en vervormingsberekeningen goed benaderd worden. Bij de daadwerkelijke berekening worden de traagheidsmomenten vermenigvuldigd met een verminderingscoëfficiënt, die rekening houdt met het netto traagheidsmoment en de rolschuifvervorming van de dwarslagen. Met de daaruit voortvloeiende effectieve traagheidsmomenten (I_{ef}) kunnen de snedekrachten en vervormingen nu berekend worden zoals bij verende liggers met een starre verbinding.

Opmerking:

De oplossing geldt alleen exact voor enkelveldsliggers met sinusvormige gelijkmatige belastingen. Bovendien dient er op te worden gelet dat de effectieve traagheidsmomenten I_{ef} afhankelijk zijn van de overspanning van de platen. Hoe kleiner de overspanning, hoe groter het aandeel van de afschuifvervorming en daardoor ook de procentuele reductie van de traagheidsmomenten (zie tabel waarden dwarsdoorsnede). Verder is in het bijzonder bij hoge puntlasten en zeer korte dragerlengtes een preciezere rekenmethode nodig.

Bij doorlopende steunliggers dient bij de keuze van het effectieve traagheidsmoment I_{ef} 4/5 als overspanning de overspanning van het betreffende veld te worden gebruikt, bij kraagliggers dient de dubbele kraaglengte te worden aangehouden (zie EN 1995-1-1, bijlage B). Bij de berekening van snedekrachten en vervorming dient echter gebruik te worden gemaakt van de daadwerkelijke overspanningen resp. kraaglengtes.

Deze benaderingsprocedure dient ook als basis voor de berekeningsdiagrammen.

Berekening als plaat conform DIN 1052:2008 BAZ nr. Z-9.1-638

Voor de berekening geldt de belasting loodrecht op het plaatoppervlak. Conform de algemene goedkeuring van het Duitse bouw- en woningtoezicht (Z-9.1-638) dient bij het berekenen van de spanningsverdeling en de snedegrootheden de hierboven vermelde verbindingstheorie te worden aangehouden, met inachtneming van de afschuifvervormingen (DIN 1052:2008, bijlage D). Bij de plaatbelasting dient rekening gehouden te worden met de verschillende buigstijftheden van de respectievelijke spanrichtingen, d.w.z. in de langsrichting van de platen (hoofddraagrichting) met de planklagen in de langsrichting, en in de dwarsrichting van de platen met de planklagen in de dwarsrichting van de platen.

Als de opbouw haaks op de spanrichting overeenkomt met de opbouw van een 3-laagse plaat, dan moeten de doorsnedewaarden uit de tabel (pagina 11) gebruikt worden.

Opmerking:

Bij 3-laagse platen moet bij de berekening haaks op de hoofddraagrichting worden uitgegaan van een middelste laag met massieve doorsnede.

CLT		Lay/up							A _{full}	A _{net}	I _{full}	I _{ef} (afhankelijk van de overspanning)															
												1m		2m		3m		4m		5m		6m		8m			
Dikte		Dikgedrukt = *									(bxd ³) /12	I _{ef}	I _{ef} /I _{full}	I _{ef}	I _{ef} /I _{full}	I _{ef}	I _{ef} /I _{full}	I _{ef}	I _{ef} /I _{full}	I _{ef}	I _{ef} /I _{full}	I _{ef}	I _{ef} /I _{full}	I _{ef}	I _{ef} /I _{full}		
-	[mm]	[mm]							[cm ²]	[cm ²]	[cm ⁴]	[cm ⁴]	[%]	[cm ⁴]	[%]	[cm ⁴]	[%]	[cm ⁴]	[%]	[cm ⁴]	[%]	[cm ⁴]	[%]	[cm ⁴]	[%]		
3S	60			20	20	20			600	400	1800	1230	68	1577	88	1655	92	1689	94	1704	95	1714	95	1722	96		
3S	80			30	20	30			800	600	4267	2673	63	3650	86	3934	92	4045	95	4100	96	4130	97	4160	98		
3S	90			30	30	30			900	600	6075	3109	51	4744	78	5295	87	5539	91	5523	91	5700	94	5764	95		
3S	100			40	20	40			1000	800	8333	4825	58	6925	83	7602	91	7877	95	8012	96	8088	97	8165	98		
3S	120			40	40	40			1200	800	14400	5587	39	9846	68	11207	78	12552	87	12993	90	13247	92	13510	94		
5S	100		20	20	20	20	20		1000	600	8333	3540	42	5408	65	6009	72	6253	75	6374	76	6441	77	6510	78		
5S	120		30	20	20	20	30		1200	800	14400	5635	39	9560	66	11058	77	11705	81	12035	84	12220	85	12411	86		
5S	140		40	20	20	20	40		1400	1000	22867	8196	36	1485	65	17751	78	19079	83	19768	86	20165	88	20577	90		
5S	160		40	20	40	20	40		1600	1200	34133	11770	34	21354	63	25530	75	27441	80	28434	83	29005	85	29599	87		
5S	180		40	30	40	30	40		1800	1200	48600			24838	51	31631	65	35055	72	36918	76	38020	78	39186	81		
5S	200		40	40	40	40	40		2000	1200	66667			28324	42	37988	57	43261	65	46256	69	48071	72	50028	75		
7SS	200		60	20	40	20	60		2000	1600	66667			49180	74	49180	74	54315	81	57111	86	58764	88	60513	91		
7S	220	40	20	40	20	40	20	40	2200	1600	88733			55640	63	55640	63	62410	70	66161	75	68403	77	70793	80		
7SS	220		80	20	20	20	80		2200	1800	88733			64319	72	64319	72	72393	82	76979	87	79758	90	82755	93		
7S	240	40	20	40	40	40	20	40	2400	1600	115200							74052	64	80365	70	84295	73	88626	77		
7SS	240		80	20	40	20	80		2400	2000	115200							92388	80	98379	85	102008	89	105922	92		
7SS	260		80	30	40	30	80		2600	2000	146467							105534	72	115312	79	121503	83	128418	88		
7SS	280		80	40	40	40	80		2800	2000	182933							118810	65	132802	73	142009	78	152630	83		

- A_{netto} Waarde dwarsdoorsnede voor het berekenen van de drukspanningen in de richting van de deklaag.
- A_q Waarde dwarsdoorsnede voor het berekenen van de schuifspanningen voor belastingafdracht in de richting van de deklaag.
- I_{mass} Traagheidsmoment bij massieve doorsnede - dient slechts ter vergelijking.
- $I_{effectief}$ Traagheidsmoment bij samengestelde doorsnede inclusief het aandeel van de afschuifvervorming voor de belastingafdracht in de richting van de deklaag.
- $I_{effectief} / I_{mass}$ Relatieve waarde die aangeeft in hoeverre de dwarslagen het traagheidsmoment van de doorsnede veranderen
- $W_{effectief}$ Weerstandsmoment voor de spanningsberekening als gevolg van buigmomenten = $I_{effectief}$

**Berekening als
schijf conform DIN
1052:2008 BAZ nr.
Z-9.1-638**

Bij belasting in het plaatoppervlak mogen enkel die lagen in de berekening worden meegenomen waarvan de vezelrichting evenwijdig loopt aan de betreffende krachtcomponenten (zie de algemene goedkeuring van het Duitse bouw- en woningtoezicht nr. Z-9.1-638). Bij berekeningen in het plaatoppervlak moeten de hierna aangegeven modellen worden onderscheiden.

Wandschijven

Bij belasting als wandschijf (stabiliserende vloeren, plafonds en wanden) moeten de relevante berekeningen m.b.t. schuifspanning worden gemaakt conform de hierboven vermelde algemene goedkeuring van het Duitse bouw- en woningtoezicht.

Berekening latei

Voor de berekening worden enkel de lamellenlagen meegeteld die evenwijdig lopen aan de richting van de kracht resp. de snedegrootheden. De hoogtes van de afzonderlijke balkdoorsneden zijn per geval te bepalen. Zo kunnen wandschijven ook berekend worden wanneer raam- en deuropeningen aanwezig zijn.

**Wandschijf als
knikstaaf**

Bij het berekenen van het draagvermogen in het plaatoppervlak dienen alleen de lamellenlagen te worden meegeteld die evenwijdig lopen aan de krachtrichting. De knikgegevens die hiervoor noodzakelijk zijn moeten ontleend worden aan vervangende staafmethode conform DIN 1052 resp. EN 1995. Daarbij moeten de betreffende slankheden (λ) en verminderingscoëfficiënten (K) bepaald worden.

Trillingsberekening

Er moet voor worden gewaakt dat vaak voorkomende invloeden op bouwonderdelen of de draagconstructie geen trillingen kunnen veroorzaken die het gebouw kunnen beschadigen of tot onbehagen kunnen leiden. De hiertoe vereiste berekening dient conform EN 1995-1-1 te worden uitgevoerd, waarbij een speciaal onderzoek uit te voeren is voor de vloeren en plafonds van woningen waarvan de eigen frequentie ten hoogste 8 Hz bedraagt.

Opmerking:

Bij de berekening conform DIN 1052 dient het doorbuigen van een denkbeeldige enkelveldsligger onder permanente en semi-permanente belasting bepaald te worden. Bij een doorbuiging van meer dan 6 mm moet ook hier een speciaal onderzoek worden uitgevoerd.

**Meting
brandgedrag**

De berekening van het brandgedrag van CLT vindt plaats conform EN 1995 resp. DIN 1052 / 4102 (zgn. brandveiligheidsmeting met inachtneming van de resterende draagkracht).

**wwwVerbindings-
middelen conform
ETA-09 / 0036**

Een hechte verbinding tussen de CLT-elementen moet voor elk bouwproject afzonderlijk en met de meest geschikte verbindingsmiddelen tot stand worden gebracht. De keuze en het aanbrengen van de verbindingsmiddelen (diameter, aantal en afstanden) moet worden verzorgd door een vakman die ervaring heeft in het werken met verlijmd kruislaaghout.

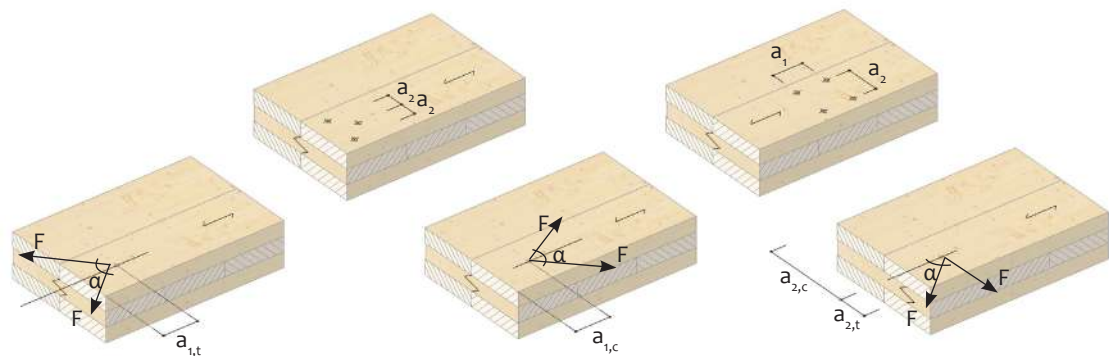
Als leidraad voor het bepalen van de rekenwaarden verwijzen wij naar het document "Bemessungsvorschläge für Verbindungsmittel in Brettsperrholz" [uit "Bauen mit Holz" 111 (2009), BLASS Hans Joachim; UIBEL Thomas] resp. op de onderbouwing van de goedkeuring nr. GU07-402-1-01 van de TU Graz. Hierin worden de binnenmaten voor schroef- en spijkerverbindingen, deuvels, pasbouten en bouten vastgelegd en een berekeningsvoorstel gegeven bij axiale belasting (trek).

Bij de verbindingen moet een onderscheid gemaakt worden tussen verbindingen in de zijvlakken en verbindingen in de boven- en ondervlakken. Voor de statische berekeningen dient EN 1995-1-1 te worden aangehouden.

Schijfbelasting

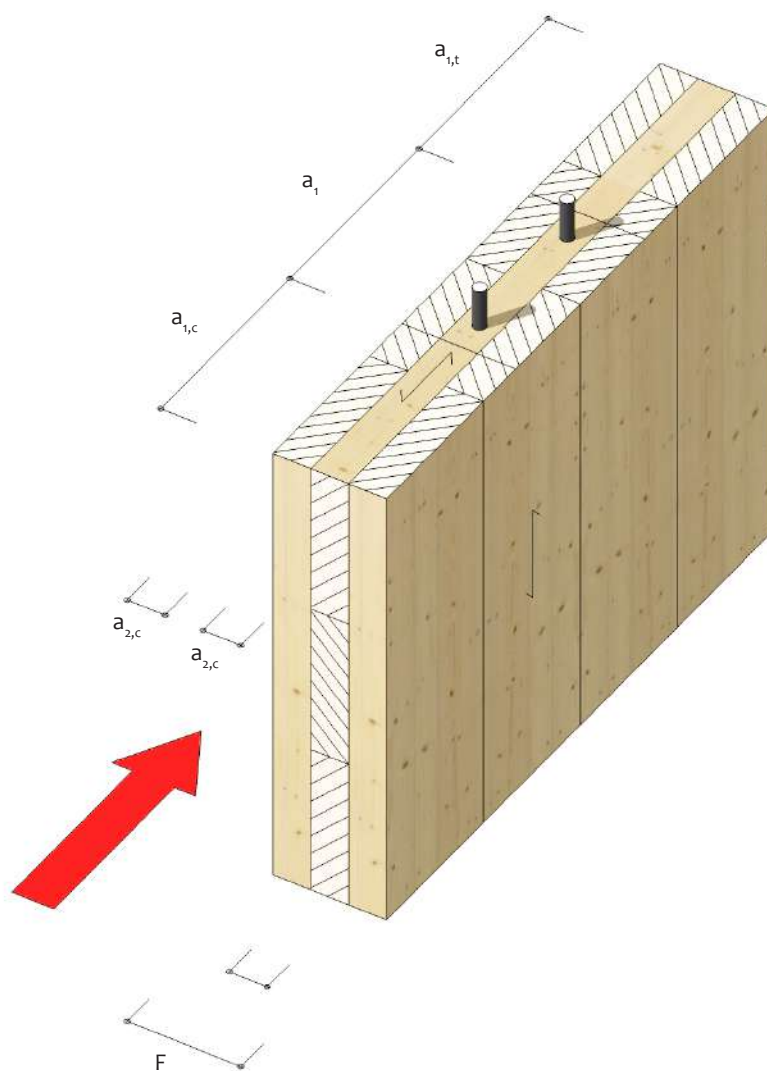
Eigenschap sterkteklasse van de planken	C24
Elasticiteitsmodulus: • evenwijdig aan de vezelrichting van de planken $E_{o,mean}$	11.600,00 N/mm ²
Schuifmodulus: • evenwijdig aan de vezelrichting van de planken $G_{090,mean}$	250,00 N/mm ²
Buigsterkte: • evenwijdig aan de vezelrichting van de planken $f_{m,k}$	24,00 N/mm ²
Sterksterkte: • loodrecht op de vezelrichting van de planken $f_{t,90,k}$	14,00 N/mm ²
Druksterkte: • loodrecht op de vezelrichting van de planken $f_{c,90,k}$	21,00 N/mm ²
Schuifsterkte: • evenwijdig aan de vezelrichting van de planken $f_{v,090,k}$ 5	,00 N/mm ²

Min. afstanden
tussen
verbindings-
middelen in de
boven- en onder-
vlakken

Min. afstanden
tussen verbindings-
middelen in de
zijvlakken

Eigenschap sterkteklasse van de planken	$a_{1,t}$	$a_{1,c}$	a_1	$a_{2,t}$	$a_{2,c}$	a_2
schroeven ¹⁾	6*d	6*d		6*d	2,5*d	2,5*d
spijkers	(7+3*cos α)*d	6*d	(3+3*cos α)*d	(3+4*sin α)*d	3*d	3*d
deuvels pasbouten	5*d	4*d*sin α (min.3*d)	(3+3*cos α)*d	3*d	3*d	3*d
bouten	5*d	6*d	(3+3*cos α)*d (min. 4*d)	3*d	3*d	4*d
schroeven ¹⁾	12*d	7*d	10*d	5*d	3*d	
deuvels pasbouten	5*d	3*d	3*d	3*d	3*d	
bouten	5*d	4*d	4*d	3*d	4*d	

	Minimale diktes van de maatgevende planklaag t_1 in mm	Minimale diktes van de verlijmde kruislaaghout t_{BSP} in mm	Minimale inboordiepte van de verbindingsmiddelen in de zijvlakken t_1 , resp. t_2 in mm
schroeven ¹⁾	$d > 8\text{mm}: 3 \cdot d$ $d < 8\text{mm}: 2 \cdot d$	$10 \cdot d$	$10 \cdot d$
deuvels basbouten	d	$6 \cdot d$	$5 \cdot d$
bouten	d	$6 \cdot d$	$5 \cdot d$

α Hoek tussen de kracht- en vezelrichting van de deklagen

¹⁾ Zelfborende houtschroeven

t_1 Minimale inboordiepte van het verbindingsmiddel in de zijvlakken van het hout aan de buitenkant resp. houtdikte buitenkant

t_2 Minimale inboordiepte van het verbindingsmiddel in de zijvlakken van het hout aan de binnenkant

Constructief ontwerp

Berekening conform ETA-09 / 0036

De berekening van het verlijmd kruislaaghout mag conform EN 1995-1-1 en EN 1995-1-2 gebeuren met inachtneming van bijlage 2 t/m 4 van de Europese Technische Goedkeuring. Bij het berekenen van de karakteristieke doorsnedewaarden mogen alleen planken meegerekend worden die in de richting van de mechanische belasting gerangschikt zijn. Bij het berekenen van de bouwonderdelen uit verlijmd kruislaaghout conform EN 1995-1-1 moet uitgegaan worden van de karakteristieke sterkte en stijfheid van het massieve hout volgens bijlage 3 (van ETA 09-0036). Voor verlijmd kruislaaghout dat over meerdere assen in beide hoofdrichtingen gespannen is, moet rekening gehouden worden met verschillende stijfheden in de beide hoofdrichtingen.

Plaatbelasting van het verlijmd kruislaaghout

De effectieve buigstijfheid is afhankelijk van het effectieve traagheidsmoment I_{eff} . De berekening van het effectieve traagheidsmoment, en daarmee die van de effectieve buigstijfheid, verloopt conform EN 1995-1-1 (hoofdstuk 9.1.3 en bijlage B):

Algemeen

$$I_{eff} = \sum_{i=1}^n (n_i * I_i + \gamma_i * n_i * A_i * a_i)$$

Voor een 5-laagse symmetrische opbouw geldt:

> Zwaartepuntsafstanden:

$$a_1 = \frac{t_1}{2} + t_1 + \frac{t_2}{2}$$

$$a_2 = 0 \text{ bij symmetrische opbouw}$$

$$a_3 = \frac{t_3}{2} + t_2 + \frac{t_2}{2}$$

$$I_{eff} = I_1 + I_2 + I_3 + \gamma_1 * A_1 * a_1 + \gamma_2 * A_2 * a_2 + \gamma_3 * A_3 * a_3$$

$$\text{Met } I_i = \frac{b_i * t_i^3}{12}$$

Afzonderlijke traagheidsmomenten van de lagen in de langsrichting: $i = 1$ tot 3

$$\text{Met } A_i = b * t_i$$

Oppervlakken van de lagen in de langsrichting ($b = 1,0 \text{ m}$)

Flexibiliteitsfactoren

De flexibiliteitsfactoren γ houden rekening met de afschuifvervorming (rolschuif) van de dwarslagen;

de formule $\frac{s_i}{K_i}$ uit EN 1995-1-1 dient door $\frac{t_i}{G_{9090} * b}$ vervangen te worden.

> De flexibiliteiten worden als volgt berekend:

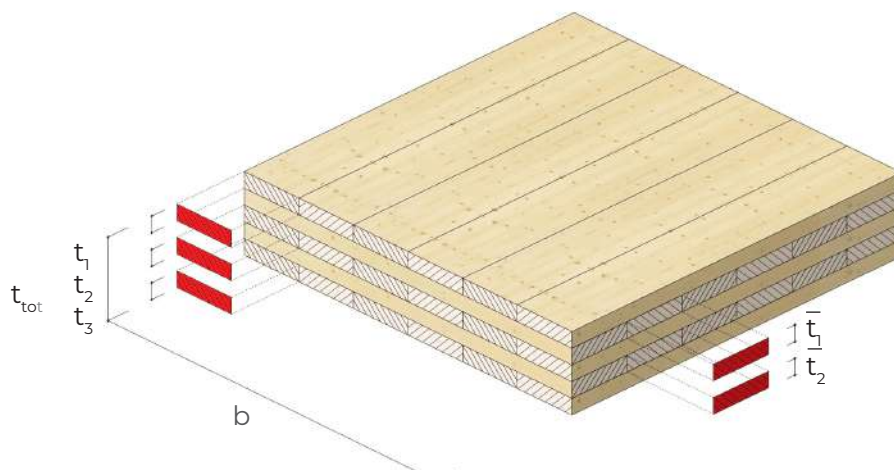
$$\gamma_1 = \left(1 + \frac{\pi * E_1 * A_1 * t_1}{I * G_{9090} * b} \right)^{-1} \quad \gamma_2 = 1 \quad \gamma_3 = \left(1 + \frac{\pi * E_3 * A_3 * t_2}{I * G_{9090} * b} \right)^{-1}$$

> Waarbij:

$E_{1,3}$	= 11600 N / mm ²	Elasticiteitsmodules voor C24
G_{9090}	= 50 N / mm ²	Schuifmodules voor C24
I	=	Maatgevende overspanning

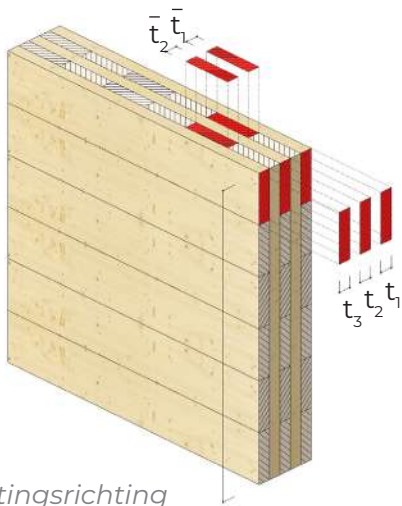
$$W_{\text{eff}} = \frac{2 * I_{\text{eff}}}{t_{\text{tot}}} \quad \text{waarbij} \quad t_{\text{tot}} = \sum_i t_i + t_i$$

$$\tau_{v,d} = \frac{1,5 * V_d}{A_{\text{gross}}} \quad \text{waarbij} \quad A_{\text{gross}} = b + t_{\text{tot}}$$

Bij het bepalen van de belasting in het plaatoppervlak (schijfbelasting) kunnen binnen het kader van de technische staaftheorie de volgende formules worden gebruikt:

$$I_{\text{net}} = \frac{T * H}{12} \qquad H \leq 400\text{mm}$$
$$W_{\text{net}} = \frac{T * H}{6} \qquad T = \sum_i t_i$$

t_i = dikte van de planklagen in de belasting
 t_i = dikte van de planklagen loodrecht op de belastingsrichting

Algemeen

$$\tau_{v,d} = \text{maximaal} \left\{ \begin{matrix} 1,5 * \frac{V_d}{A_{x,\text{net}}} \\ 1,5 * \frac{V_d}{A_{z,\text{net}}} \end{matrix} \right\} \text{ waarbij } \begin{cases} A_{x,\text{net}} = H * \sum t_i \\ A_{z,\text{net}} = H * \sum t_i \end{cases}$$

V_d = rekenwaarde van de dwarskracht

De berekening van de buigspanningen en de buigstijfheid dient met de massieve doorsnede van de planklagen in de belastingsrichting te geschieden. Bij het berekenen van de schuifspanningen is het netto oppervlak met de kleinste doorsnede van de beide belastingsrichtingen maatgevend.

Plaatbelasting

Materiaaleigenschappen conform ETA-09 / 0036

Eigenschap sterkteklasse van de planken	C24
Elasticiteitsmodulus: - evenwijdig aan de vezelrichting van de planken $E_{o,\text{mean}}$ - loodrecht op de vezelrichting $E_{90,\text{mean}}$	11.600,00 N/mm ² 370,00 N/mm ²
Schuifmodulus: - evenwijdig aan de vezelrichting van de planken $G_{090,\text{mean}}$ - loodrecht op de vezelrichting van de planken, rolschuifmodulus $G_{9090,\text{mean}}$	650,00 N/mm ² 50,00 N/mm ²
Buigsterkte: - evenwijdig aan de vezelrichting van de planken $f_{m,k}$ $f_{m,k}$ mag volgens bovenstaande goedkeuring voor C24 tot 28,8 N/mm² verhoogd worden ($f_{m,\text{CLT},k}$)	24,00 N/mm ²
Treksterkte: loodrecht op de vezelrichting van de planken $f_{t,90,k}$	0,12 N/mm ²
Druksterkte: loodrecht op de vezelrichting van de planken $f_{c,90,k}$	2,5 N/mm ²
Schuifsterkte: - evenwijdig aan de vezelrichting van de planken $f_{v,090,k}$ - loodrecht op de vezelrichting van de planken (rolschuifsterkte) $f_{v,090,k}$	2,50 N/mm ² 1,10 N/mm ²

Ontwerptabel

Algemeen

Onderstaande tabellen zijn bedoeld voor de ontwerpfase en kunnen niet als vervanging dienen voor een statische berekening.

Statisch systeem enkelveldsligger

Berekening toegestane belasting q voor de vereiste overspanning

Veiligheidsklasse 2 -> $K_{def} = 1.0$

Sneeuwlast voor $h \leq 1000\text{m}$ -> $K_{mod} = 0.9$

Eigen gewicht van het paneel is opgenomen in het diagram.

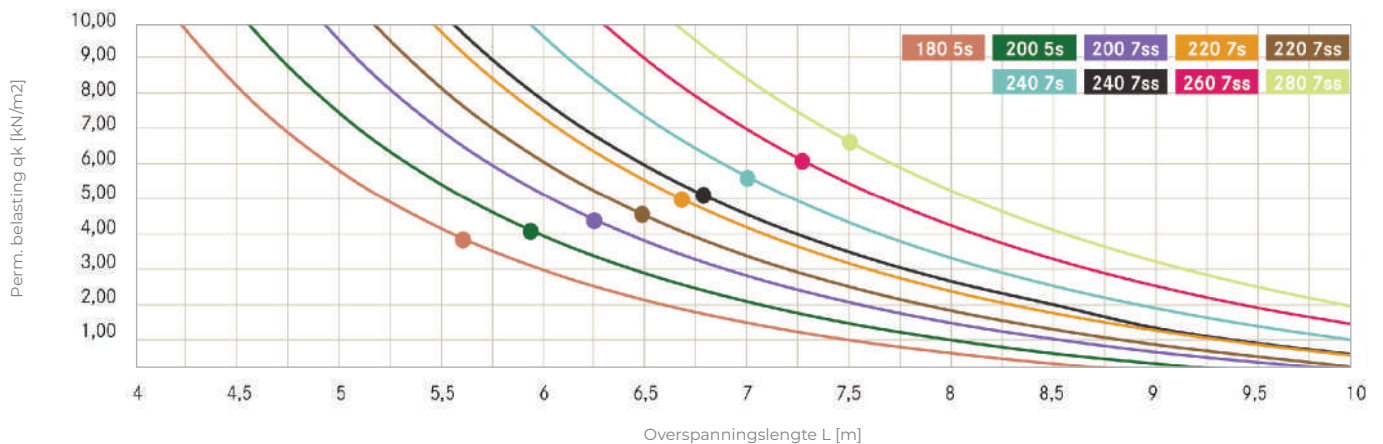
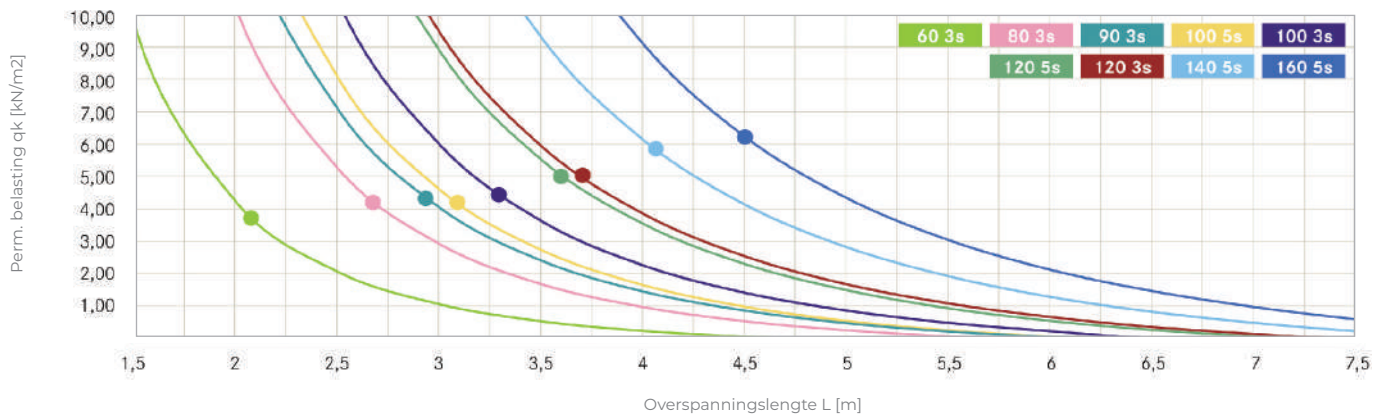
Versimpelde trilling analyse zal niet worden uitgevoerd.

$$\begin{aligned} q_k &= g_{2k} + s_k \text{ [kN / m}^2\text{]} \\ g_{2k} &= \text{dakstructuur [kN / m}^2\text{]} \\ s_k &= \text{plaatselijke sneeuwbelasting [kN / m}^2\text{]} \end{aligned}$$

Maximale vervorming: $L / 400$

Enkelveldsligger onder gelijkmatig verdeelde belasting q; max. $f = L / 400$.

Overspanningsrichting deklaag evenwijdig aan deklaag

Ontwerptabel

Algemeen

Onderstaande tabellen zijn bedoeld voor de ontwerpfase en kunnen niet als vervanging dienen voor een statische berekening.

Statisch systeem enkelveldsligger

Berekening toegestane belasting q voor de vereiste overspanning

Veiligheidsklasse 1 -> $K_{def} = 0.8$

Veranderlijke belasting: A, B -> $K_{mod} = 0.8$

Eigen gewicht van het paneel is opgenomen in het diagram.

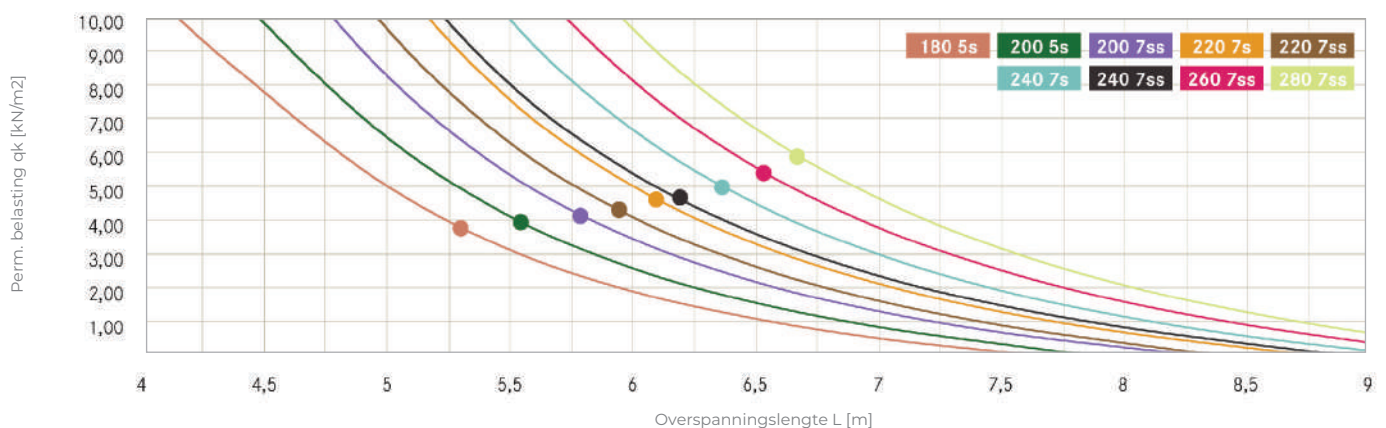
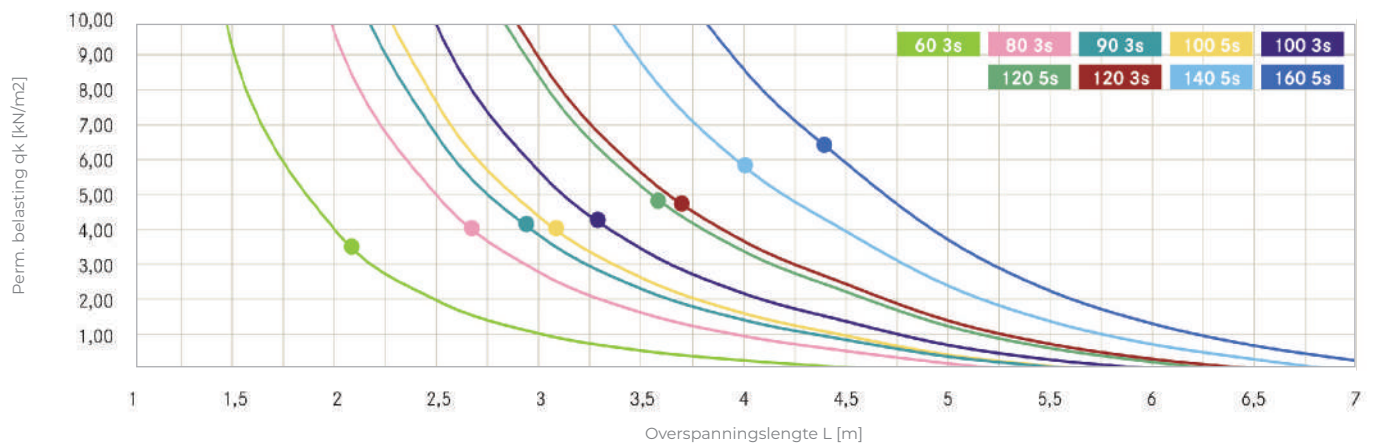
Versimpelde trilling analyse zal worden uitgevoerd. (DIN 1052)

$$\begin{aligned} q_k &= g_{2k} + n \text{ [kN / m}^2\text{]} \\ g_{2k} &= \text{gewicht samengesteld dakpaneel [kN / m}^2\text{]} \\ n_k &= \text{veranderlijke belasting [kN / m}^2\text{]} \end{aligned}$$

Maximale vervorming: $L / 400$

Enkelveldsligger onder gelijkmatig verdeelde belasting q; max. $f = L / 400$.

Overspanningsrichting deklaag evenwijdig aan deklaag

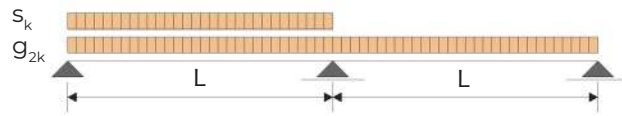

Ontwerptabel

Algemeen

Onderstaande tabellen zijn bedoeld voor de ontwerpfase en kunnen niet als vervanging dienen voor een statische berekening.

Statisch systeem enkelveldsligger

Berekening toegestane belasting q voor de vereiste overspanning

Veiligheidsklasse 2 $\rightarrow K_{def} = 1.0$

Sneeuwlast voor $h \leq 1000\text{m} \rightarrow K_{mod} = 0.9$

Eigen gewicht van het paneel is opgenomen in het diagram.

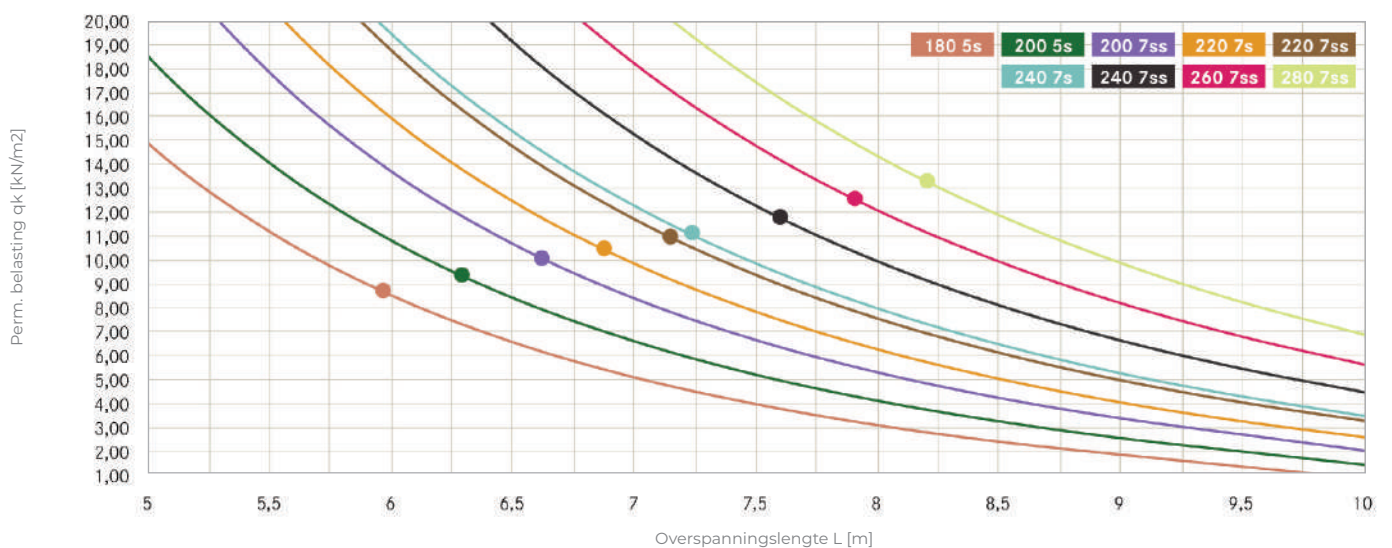
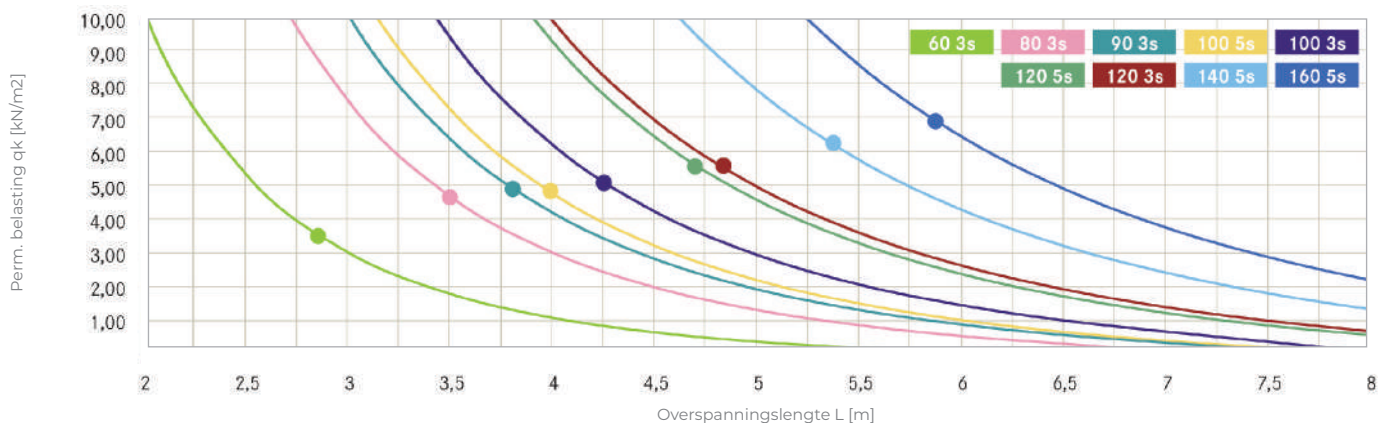
Versimpelde trilling analyse zal niet worden uitgevoerd.

$$\begin{aligned} q_k &= g_{2k} + s_k \text{ [kN / m}^2\text{]} \\ g_{2k} &= \text{dakstructuur [kN / m}^2\text{]} \\ s_k &= \text{plaatselijke sneeuwbelasting [kN / m}^2\text{]} \end{aligned}$$

Maximale vervorming: $L / 400$

Tweeveldsligger onder gelijkmatig verdeelde belasting q ; max. $f = L / 400$

Overspanningsrichting deklaag evenwijdig aan deklaag

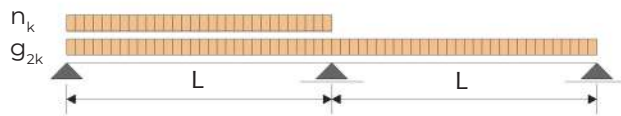

Ontwerptabel

Algemeen

Onderstaande tabellen zijn bedoeld voor de ontwerpfase en kunnen niet als vervanging dienen voor een statische berekening.

Statisch systeem enkelveldsligger

Berekening toegestane belasting q voor de vereiste overspanning

Veiligheidsklasse 1 $\rightarrow K_{def} = 0.8$

Veranderlijke belasting: A, B $\rightarrow K_{mod} = 0.8$

Eigen gewicht van het paneel is opgenomen in het diagram.

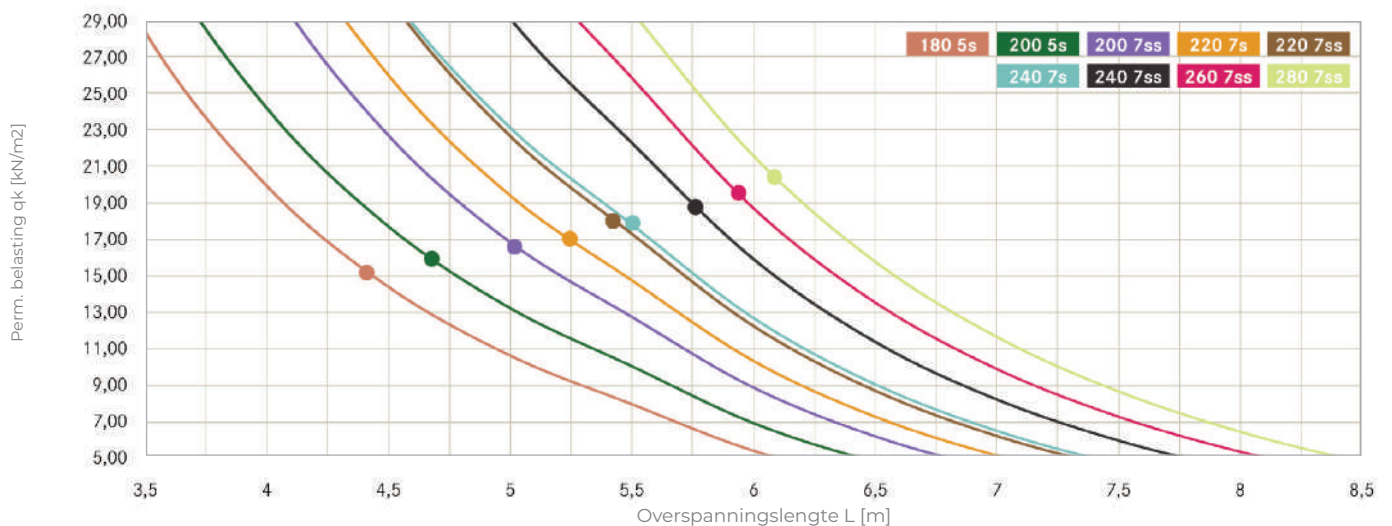
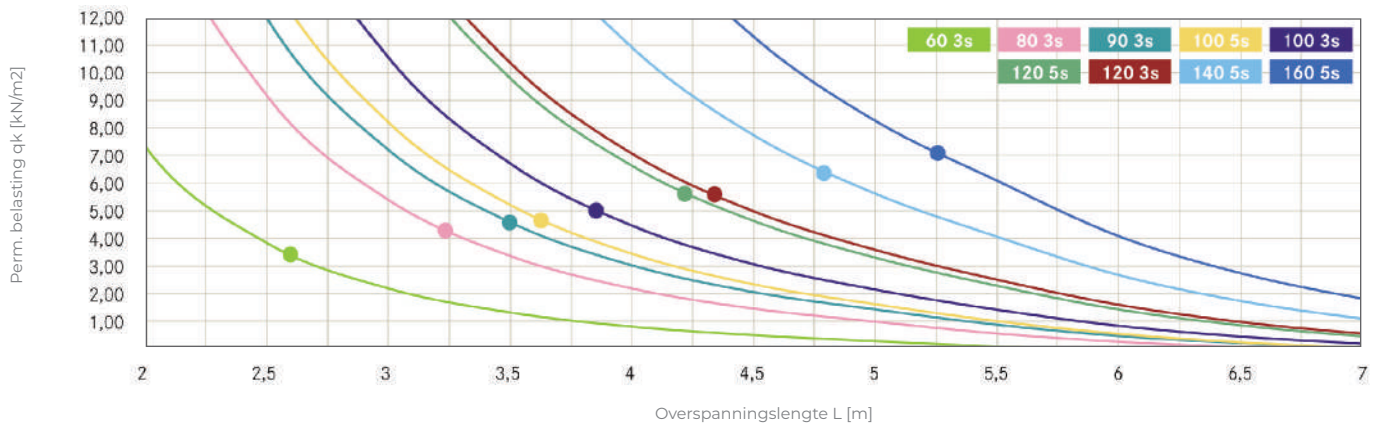
Versimpelde trilling analyse zal worden uitgevoerd. (DIN 1052)

$$\begin{aligned} q_k &= g_{2k} + n \text{ [kN / m}^2\text{]} \\ g_{2k} &= \text{gewicht samengesteld dakpaneel [kN / m}^2\text{]} \\ n_k &= \text{veranderlijke belasting [kN / m}^2\text{]} \end{aligned}$$

Maximale vervorming: $L / 400$

Tweeveldsligger onder gelijkmatig verdeelde belasting q ; max. $f = L / 400$

Overspanningsrichting deklaag evenwijdig aan deklaag

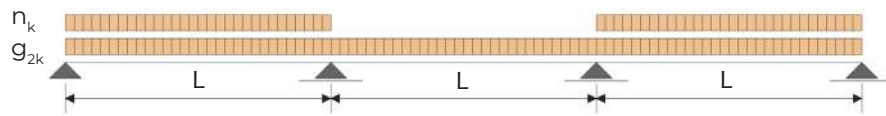

Ontwerptabel

Algemeen

Onderstaande tabellen zijn bedoeld voor de ontwerpfase en kunnen niet als vervanging dienen voor een statische berekening.

Statisch systeem enkelveldsligger

Berekening toegestane belasting q voor de vereiste overspanning

Veiligheidsklasse 1 $\rightarrow K_{def} = 0.8$

Veranderlijke belasting: A, B $\rightarrow K_{mod} = 0.8$

Eigen gewicht van het paneel is opgenomen in het diagram.

Versimpelde trilling analyse zal worden uitgevoerd. (DIN 1052)

$$q_k = g_{2k} + n \text{ [kN / m}^2\text{]}$$

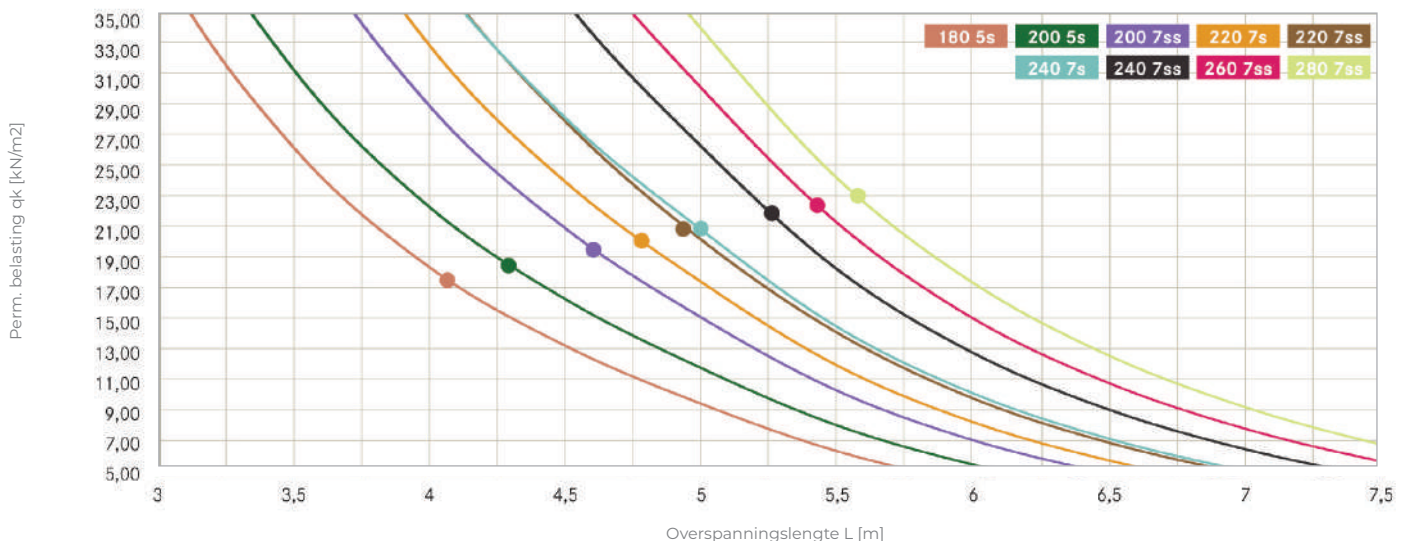
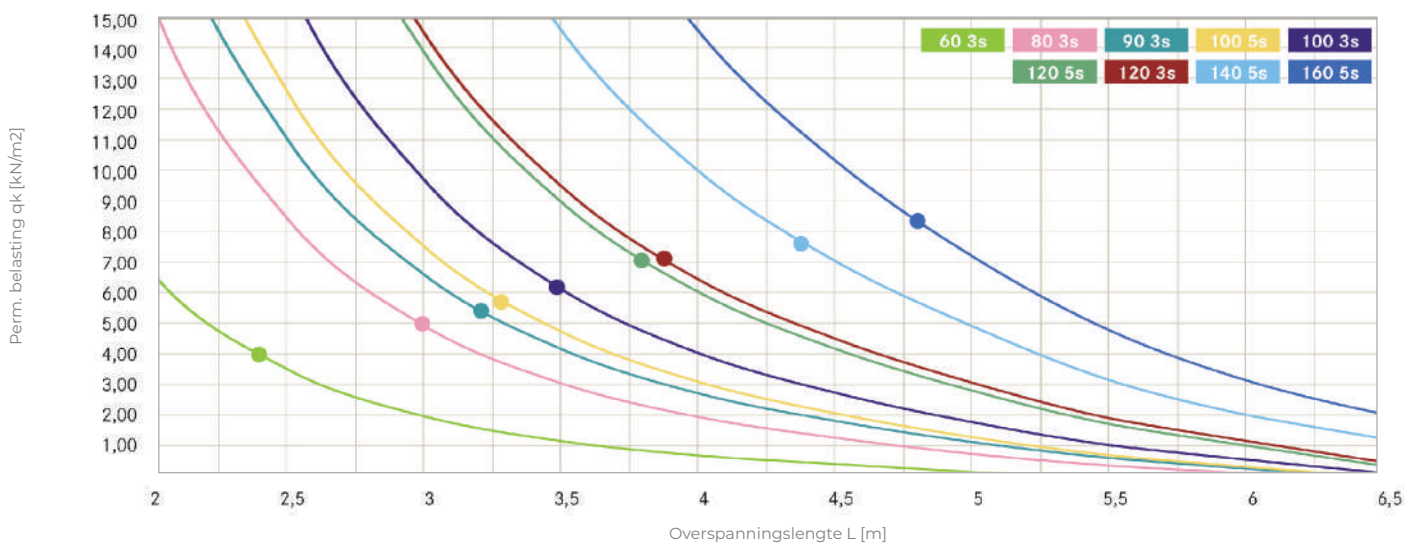
$$g_{2k} = \text{gewicht samengesteld dakpaneel [kN / m}^2\text{]}$$

$$n_k = \text{veranderlijke belasting [kN / m}^2\text{]}$$

Maximale vervorming: $L / 400$

Tweeveldsligger onder gelijkmatig verdeelde belasting q ; max. $f = L / 400$

Overspanningsrichting deklaag evenwijdig aan deklaag

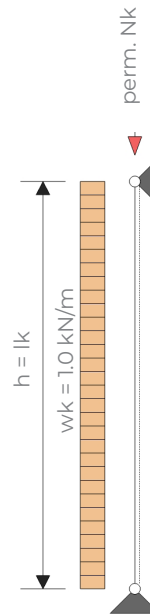
Ontwerptabel

Algemeen

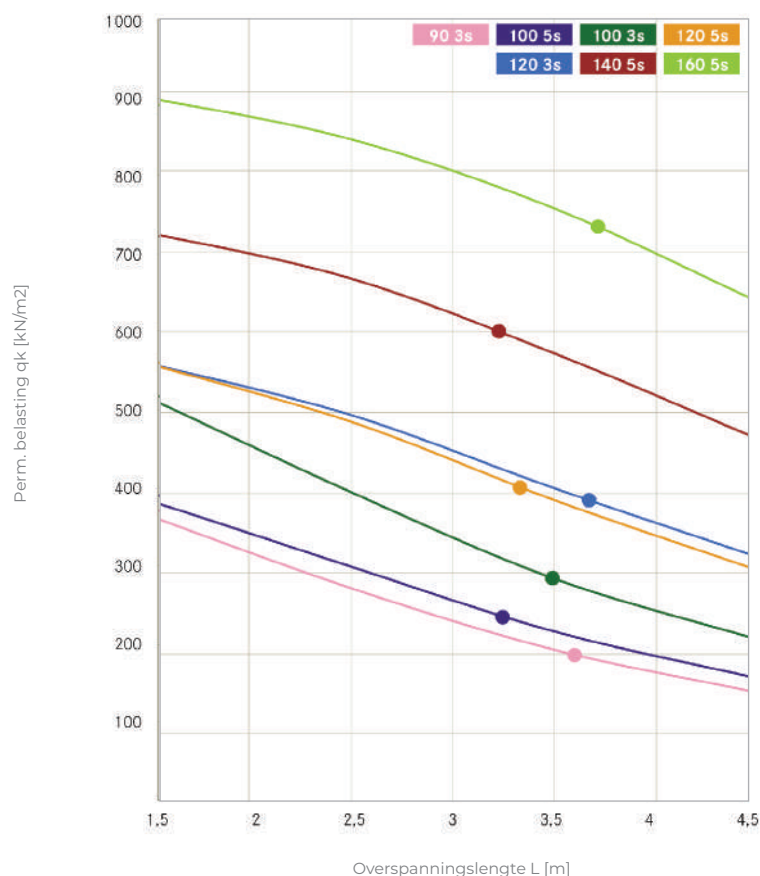
Onderstaande tabellen zijn bedoeld voor de ontwerpfase en kunnen niet als vervanging dienen voor een statische berekening.

Verticale belasting op wand Statisch systeem:

- Berekening van de toegestane verticale belasting N op basis van 1,0 m wandbreedte.
- Wandpijlers dienen afzonderlijk te worden bekeken
- Veronderstelde belasting – windbelasting: $1,0 \text{ kN/m}^2$
- REI op basis van de klassen

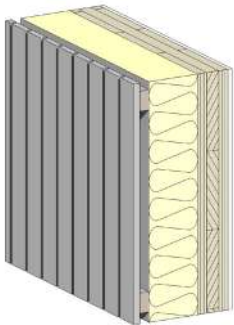

CLT-wand onder verticale belasting; F30 / 1-zijdig

buitenzijde ↔ binnenzijde

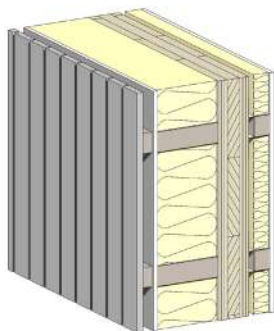
W 01

AW 01 buitenwand / met houten gevel / niet geventileerd / zonder montagevlak

Opbouw van buiten naar binnen	Dikte mm	Brand-veiligheid	Geluids isolatie	Thermische isolatie
Larikshout	20	REI 90*	luchtgeluid $R_w > 42$ dB	U - waarde 0,21 [W/m²K]
Vurenhouten tengels 30/60	30			
dampdoorlatende folie $\leq SD 0,3m$	-			
houtvezelisolatieplaat	160			
CLT	100			
brandwerende gipsplaat (12,5 mm)	12,5			
Totale dikte	232			

W 02

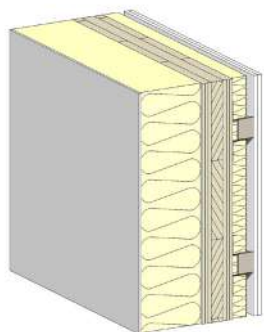

AW 02 buitenwand / met houten gevel / niet geventileerd / met montagevlak

Opbouw van buiten naar binnen	Dikte mm	Brand-veiligheid	Geluids isolatie	Thermische isolatie
bekleding buitenwand	20	REI 90*	luchtgeluid $R_w 53$ dB	U - waarde 0,19 [W/m²K]
Vurenhouten tengels 30/50	30			
dampdoorlatende folie $\leq SD 0,3m$	-			
houtvezelisolatieplaat	15			
houten latten [0,039] tengels 60/200	200			
CLT	100			
Vurenhouten tengels (60 / 60) op draaibeugel steenwol 50	70			
brandwerende gipsplaat (12,5mm) of gipsvezelplaat (10mm)	12,5			
Totale dikte	448			

buitenzijde ↔ binnenzijde

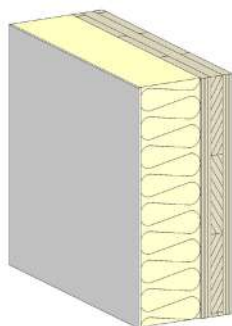
W 03

AW 03 buitenwand / met gevelstucwerk / niet geventileerd / met montagevlak

Opbouw van buiten naar binnen	Dikte mm	Brand-veiligheid	Geluids isolatie	Thermische isolatie
pleister	4,0	REI 120*	luchtgeluid $R_w > 53$ dB	U - waarde 0,20 [W/m²K]
steenwol MW-PT	-			
pleisterdrager	120			
CLT	100			
vurenhouten tengels (40/50) op draaibeugel glaswol [0,040;R=16] D=50 mm	70			
brandwerende gipsplaat (2 x 12,5 mm) of gipsvezelplaat (2 x 10 mm)	25			
Totale dikte	319			

W 04

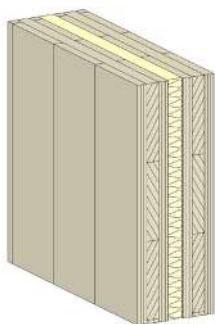
AW 04 buitenwand / met gevelstucwerk / niet geventileerd / zonder montagevlak

Opbouw van buiten naar binnen	Dikte mm	Brand-veiligheid	Geluids isolatie	Thermische isolatie
pleister	4,0	REI 60*	luchtgeluid $R_w > 38$ dB	U - waarde 0,20 [W/m²K]
steenwol MW-PT pleisterdrager	160			
CLT	100			
Totale dikte	264			

* volgens Classificatierapport van Hout Forschung Oostenrijk EN 13501-2 REI 30 - REI 120

buitenzijde ↔ binnenzijde

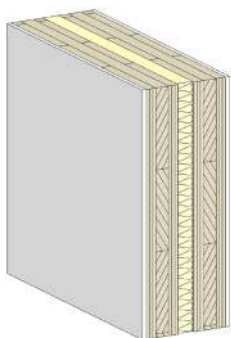
WTW 01

Woningscheidende wand / zonder montagevlak

Opbouw van links naar rechts	Dikte mm	Brand-veiligheid	Geluids isolatie	Thermische isolatie
CLT	100	REI 60*	luchtgeluid $R_w > 48$ dB	U - waarde 0,39 [W/m ² K]
contactgeluidisolatieplaat MW-T	30			
CLT	100			
Totale dikte	230			

WTW 02

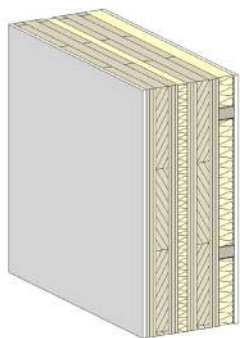

Woningscheidende wand / zonder montagevlak

Opbouw van links naar rechts	Dikte mm	Brand-veiligheid	Geluids isolatie	Thermische isolatie
brandwerende gipsplaat (12,5 mm)	12,5	REI 90*	luchtgeluid $R_w > 56$ dB	U - waarde 0,398[W/ m ² K]
CLT	100			
contactgeluidisolatieplaat MW-TMW-T	30			
CLT	100			
brandwerende gipsplaat (12,5 mm)	12,5			
Totale dikte	255			
Constructie zonder brandwerende gipsplaat		REI 60*	48 dB	0,39 [W/m ² K]
Totale dikte	230			

buitenzijde ↔ binnenzijde

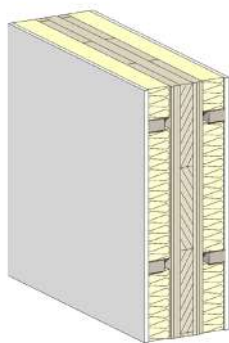
WTW 03

Woningscheidende wand / zonder montagevlak

Opbouw van links naar rechts	Dikte mm	Brand-veiligheid	Geluids isolatie	Thermische isolatie
brandwerende gipsplaat (12,5 mm)	12,5	REI 90*	luchtgeluid $R_w > 62$ dB	U - waarde 0,27 [W/m²K]
CLT	100			
contactgeluidisolatieplaat MW-TMW-T	30			
CLT	100			
vurenhouten tengels (40/50) op draaibeugel glaswol [0,040; R=16] D=50 mm	50			
brandwerende gipsplaat (12,5 mm)	12,5			
Totale dikte	305			

WTW 04

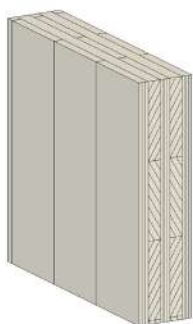
Woningscheidende wand / zonder montagevlak

Opbouw van links naar rechts	Dikte mm	Brand-veiligheid	Geluids isolatie	Thermische isolatie
brandwerende gipsplaat (12,5 mm)	12,5	REI 90*	luchtgeluid $R_w > 58$ dB	U - waarde 0,25 [W/m²K]
steenwol [0,04; R = 27] D = 60 mm vurenhouten tengels (40 / 50) op draaibeugel	70			
CLT	100			
vurenhouten tengels (40 / 50) op draaibeugel glaswol [0,04; R = 27] D = 60 mm	70			
brandwerende gipsplaat (12,5 mm)	12,5			
Totale dikte	265			

* volgens Classificatierapport van Hout Forschung Oostenrijk EN 13501-2 REI 30 - REI 120

binnenzijde ↔ binnenzijde

BW 01

Binnenwand / zonder montagevlak

Opbouw van buiten naar binnen	Dikte mm	Brand-veiligheid	Geluids isolatie	Thermische isolatie
CLT	100	REI 60*	luchtgeluid $R_w > 33$ dB	U - waarde 1.1 [W/m²K]
Totale dikte	100			

BW 01

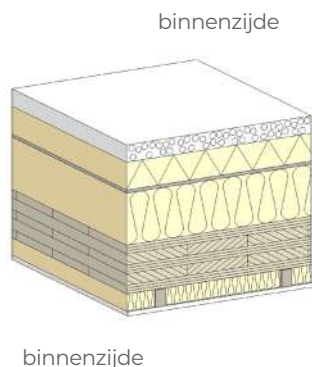
Binnenwand / zonder montagevlak

Opbouw van buiten naar binnen	Dikte mm	Brand-veiligheid	Geluids isolatie	Thermische isolatie
GFK 2 x 12,5 mm	25	REI 60*	luchtgeluid $R_w > 38$ dB	U - waarde 0.97 [W/m²K]
CLT	80			
GFK 2 x 12,5 mm	25			
Totale dikte	130			

binnenzijde ↔ binnenzijde

D 01

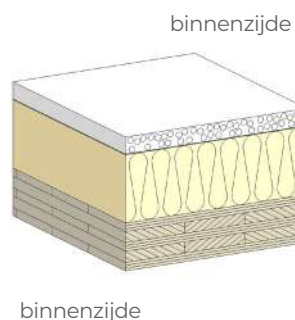
Woningscheidende wand / zonder montagevlak

Opbouw van buiten naar binnen	Dikte mm	Brand-veiligheid	Geluids isolatie	Thermische isolatie
gritlaag	50	REI 90*	luchtgeluid $R_w > 47$ dB	U - waarde 0.12 [W/m²K]
scheidingsvlies [SD < 0,2M]	-			
geëxtrudeerd polystyreen	80			
gebitumineerd dakvilt	9			
steenwol [0,040; R = 16]	150			
vochtwering SD > 1500M	-			
CLT of volgens statische eisen	140			
Vuren houten tengels (40/50) op draaibeugel glaswol [0,040; R=16] D=50 mm	70			
brandwerende gipsplaat				
Totale dikte	512			

D 02

Woningscheidende wand / zonder montagevlak

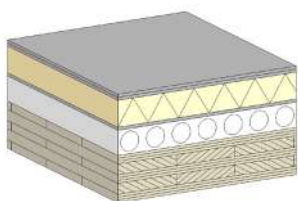

Opbouw van buiten naar binnen	Dikte mm	Brand-veiligheid	Geluids isolatie	Thermische isolatie
gritlaag 16 / 32	50	REI 60*	luchtgeluid $R_w > 44$ dB	U - waarde 0.18 [W/m²K]
scheidingsvlies	-			
dakvlies	2			
vezelcementplaat 2 x 100 mm	200			
bitumen dampwerende laag (= nooddak)	-			
Totale dikte	512			

* volgens Classificatierapport van Hout Forschung Oostenrijk EN 13501-2 REI 30 - REI 120

binnenzijde ↔ binnenzijde

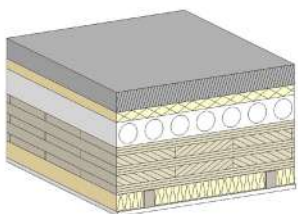
TW 01

Verdiepingsvloer / droog / geen zwevend plafond

Opbouw van buiten naar binnen	Dikte mm	Brand-veiligheid	Geluids isolatie	Thermische isolatie
gipsvezelplaat	10	REI 90*	luchtgeluid $R_w > 65$ dB contact-geluid $L_{nTw} 50$ dB	U - waarde 0.38 [W/m²K]
Heraklith-vloer (gibsvezelplaat)	10			
Heraklith-vloer (lichte plaat met houtwol)	75			
Heralan-TPS 15/13 contactgeluidisolatie	13			
opvulling (split)	50			
waterkerende folie	-			
CLT (resp. vlg. statische eisen)	160			
Totale dikte	318			

TW 02

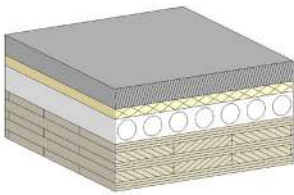
Verdiepingsvloer / nat / geen zwevend plafond

Opbouw van buiten naar binnen	Dikte mm	Brand-veiligheid	Geluids isolatie	Thermische isolatie
cement- / anhydrietlaag	60	REI 90*	luchtgeluid $R_w > 62$ dB contact-geluid $L_{nTw} 46$ dB	U - waarde 0.25 [W/m²K]
scheidingslaag kunststoffolie	-			
contactgeluidsisolatie TDPS 30	30			
opvulling (split) polystyreen (2 / 4)	30			
waterkerende folie	-			
CLT	≥ 140			
Plafondregels 60x27; Lucht (10mm) MW (60mm)	70			
brandwerende gipsplaat	12.5			
Totale dikte	373			

binnenzijde ↔ binnenzijde

TW 03

Verdiepingsvloer / nat / geen zwevend plafond

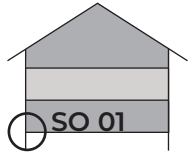

Opbouw van buiten naar binnen	Dikte mm	Brand-veiligheid	Geluids isolatie	Thermische isolatie
cement- / anhydrietlaag	60	REI 60*	luchtgeluid $R_w > 60$ dB contact- geluid $L_{nTw} 57$ dB	U - waarde 0.44 [W/m²K]
scheidingslaag kunststoffolie	-			
contactgeluidsisolatie TDPS	30			
opvulling (split) polystyreen (xy 2 / 4)	60			
waterkerende folie	-			
CLT	≥ 140			
Totale dikte	290			

* volgens Classificatierapport van Hout Forschung Oostenrijk EN 13501-2 REI 30 - REI 120

Aansluiting bouwonderdelen: aansluiting buitenwand-sokkel

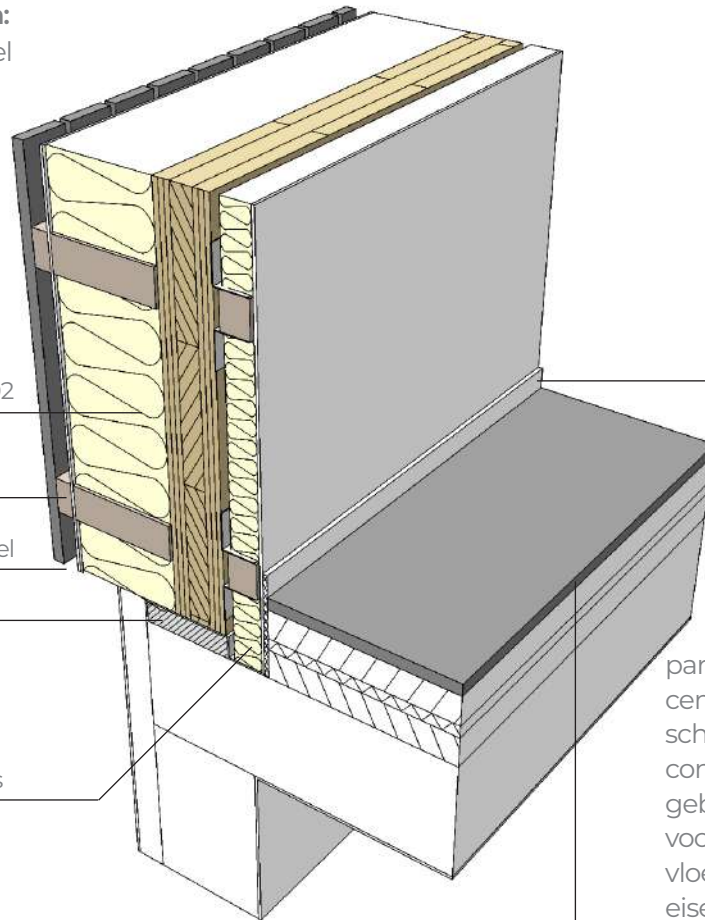

opbouw wand zie
bouwonderdeel AW02

gevelbevestiging vlg.
statistische eisen

egalisatie d.m.v. mortel
vogelgaas

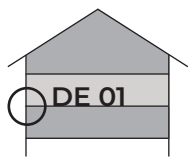
voegnaden afdichten
tegen convectieverlies

afscheidingsstrook

parketvloer	2.0 cm
cementlaag	5.0 cm
scheidingslaag	-
contactgeluidsisolatie	2.0 cm
gebonden opvulling	5.0 cm
vochtkering	-
vloer gew. beton vlg stat. eisen	20 cm
binnenpleister	0.5 cm

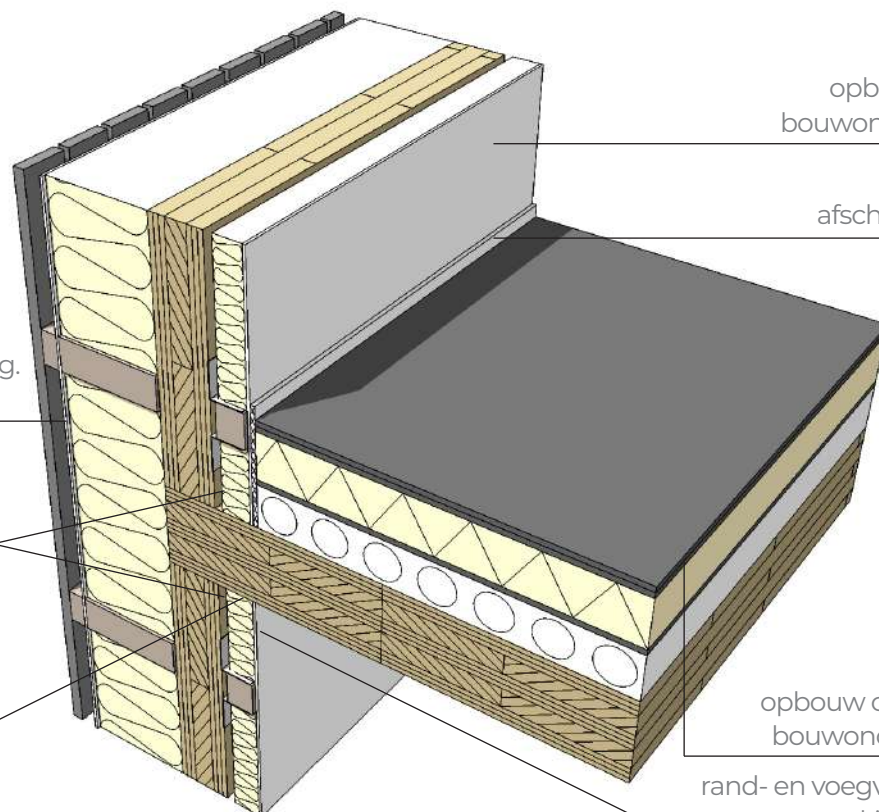
Aansluiting bouwonderdelen: aansluiting buitenwand-scheidingsvloer

gevelbevestiging vlg.
statistische eisen

vogelgaas

akoestische
afscheiding

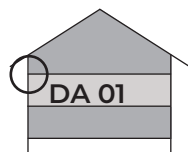
opbouw wand zie
bouwonderdeel W 02

afscheidingsstrook

opbouw constructie zie
bouwonderdeel TW 01

rand- en voegvorm conform
verwerkingsrichtlijnen

Aansluiting bouwonderdelen: aansluiting buitenwand-schuindak

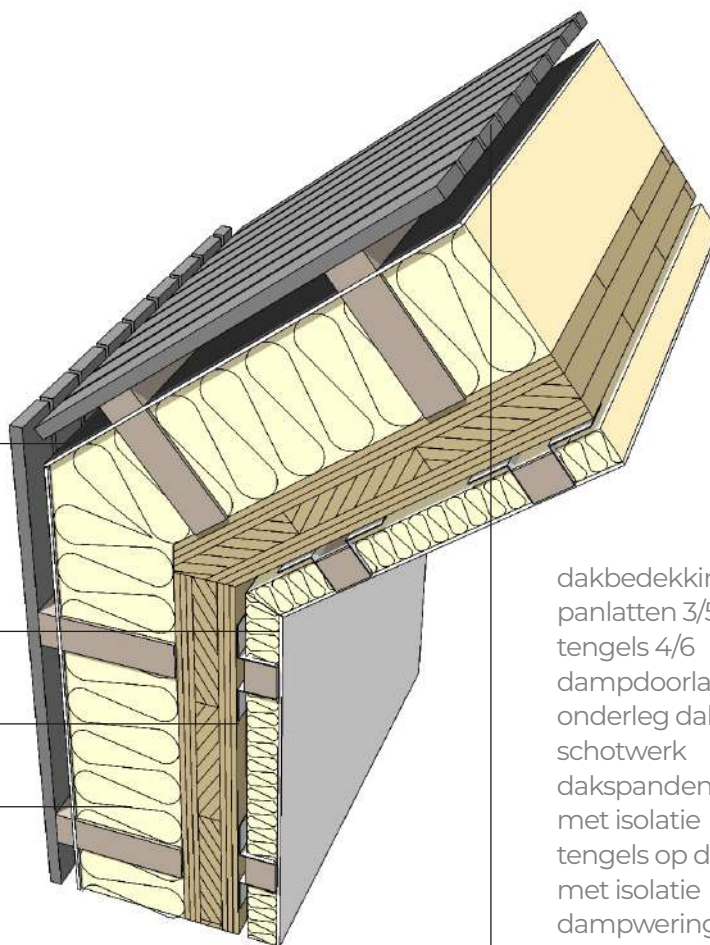

opbouw wand zie
bouwonderdeel W 02

rand- en voegvorm conform
verwerkingsrichtlijnen

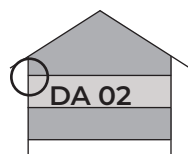
damperende laag aan plaat van
verlijmd kruislaaghout vastlijmen

opbouw wand zie
bouwonderdeel W02

dakbedekking	- cm
panlatten 3/5	3.0 cm
tengels 4/6	4.0 cm
dampdoorlatende onderleg dakfolie	20 cm
schotwerk	2.5 cm
dakspanden vlg. stat. eisen met isolatie	16 cm
tengels op draaibeugel 4/55.0 cm met isolatie	- cm
dampwering	- cm
brandwerende gipsplaat	1.25cm

Aansluiting bouwonderdelen: aansluiting buitenwand-plat dak

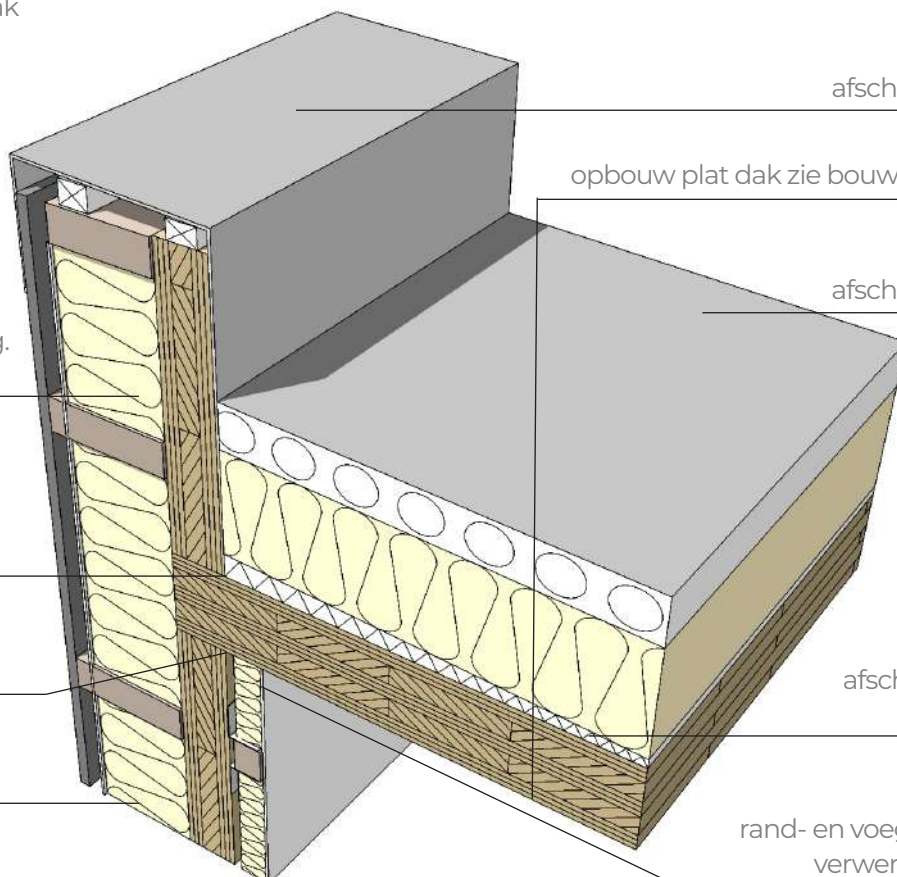

gevelbevestiging vlg.
statische eisen

akoestische bevestiging
vlg. statische eisen

voegnaden afdichten tegen
convectieverlies

opbouw wand zie
bouwonderdeel W02

afschot minimaal 2%

opbouw plat dak zie bouwonderdeel D 02

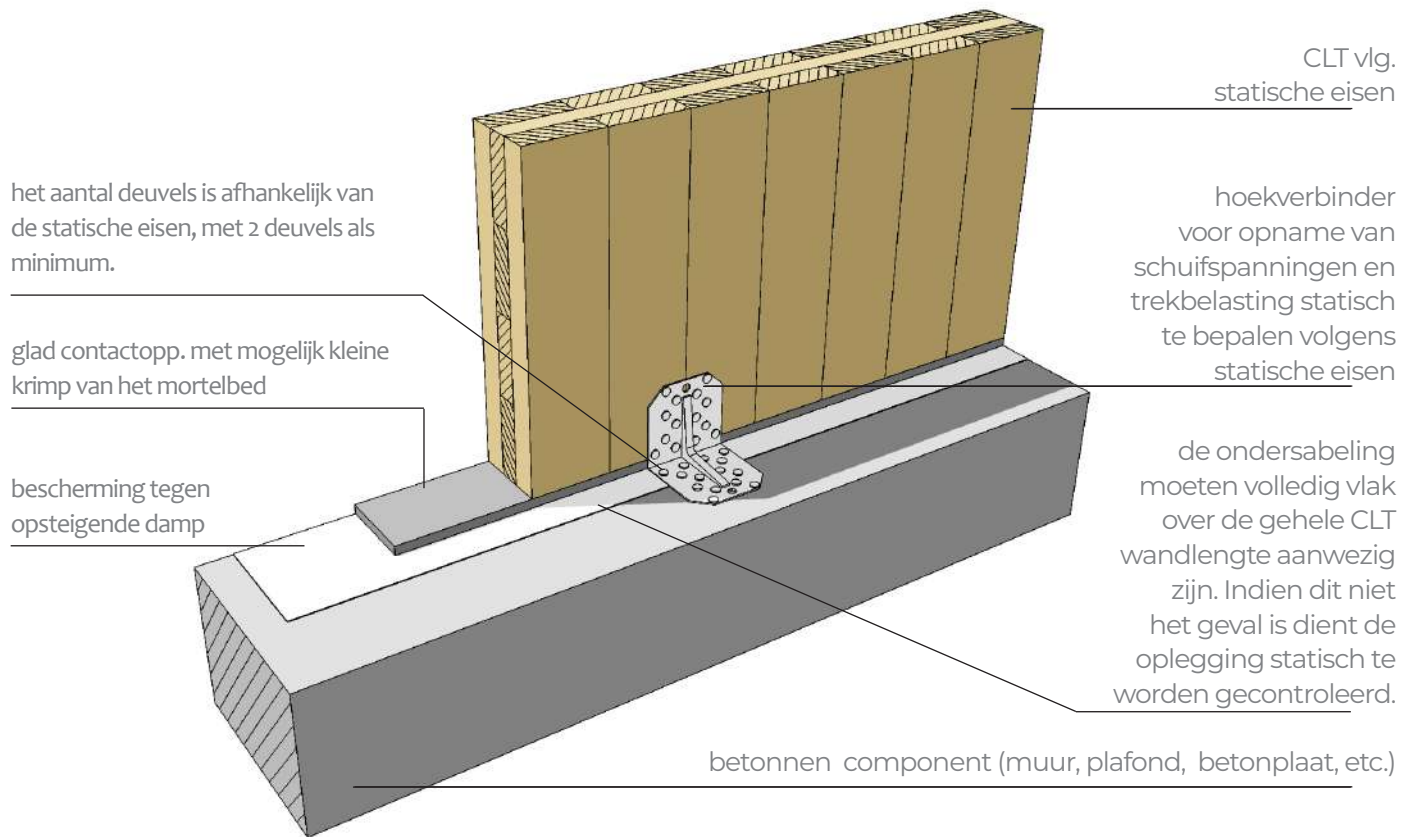
afschot minimaal 2%

afschot nivellerings-
plaat EPS

rand- en voegvorm conform
verwerkingsrichtlijnen

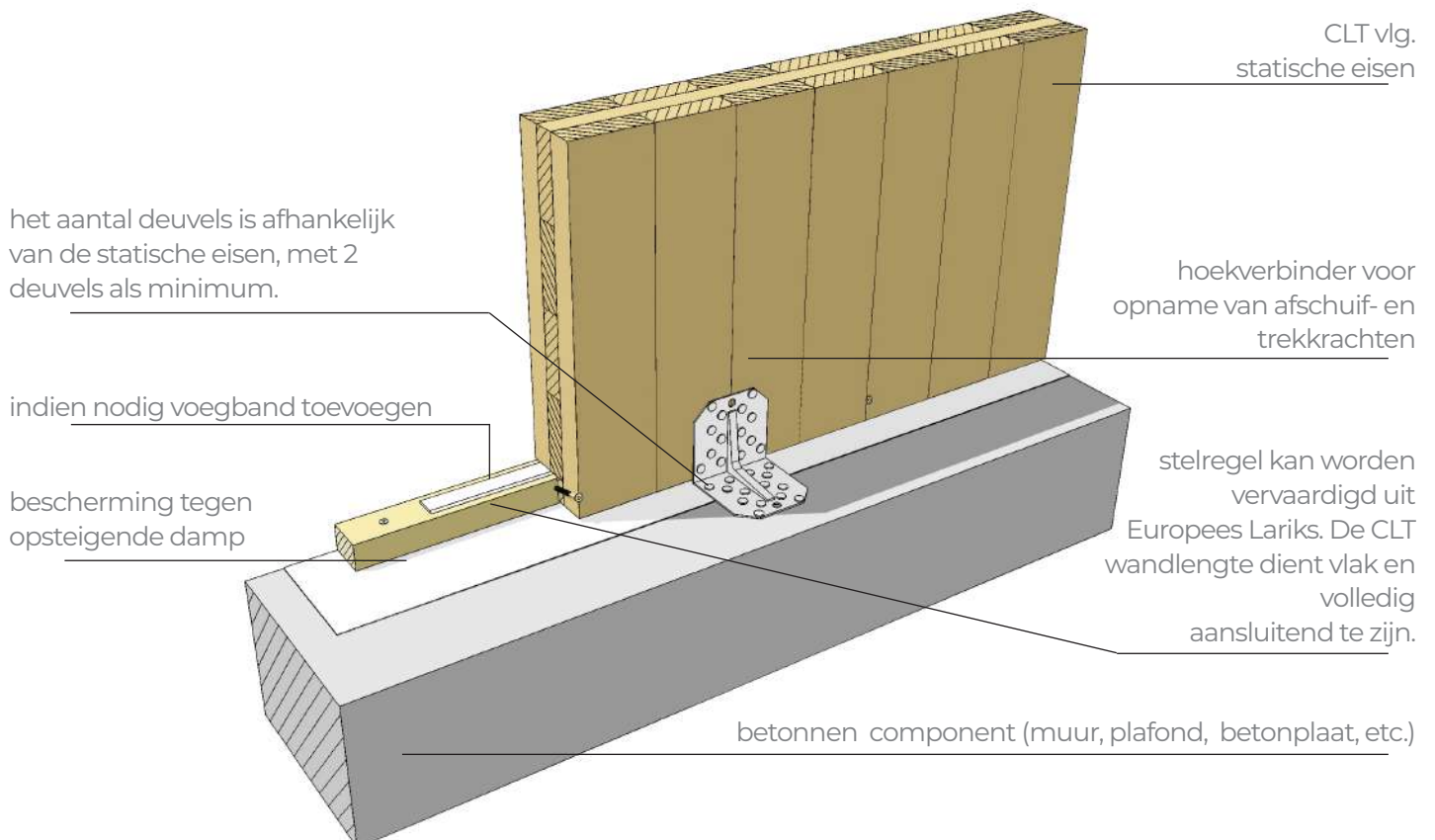
Verbindingstechniek:

Zonder onderregel

Verbindingstechniek:

Met onderregel

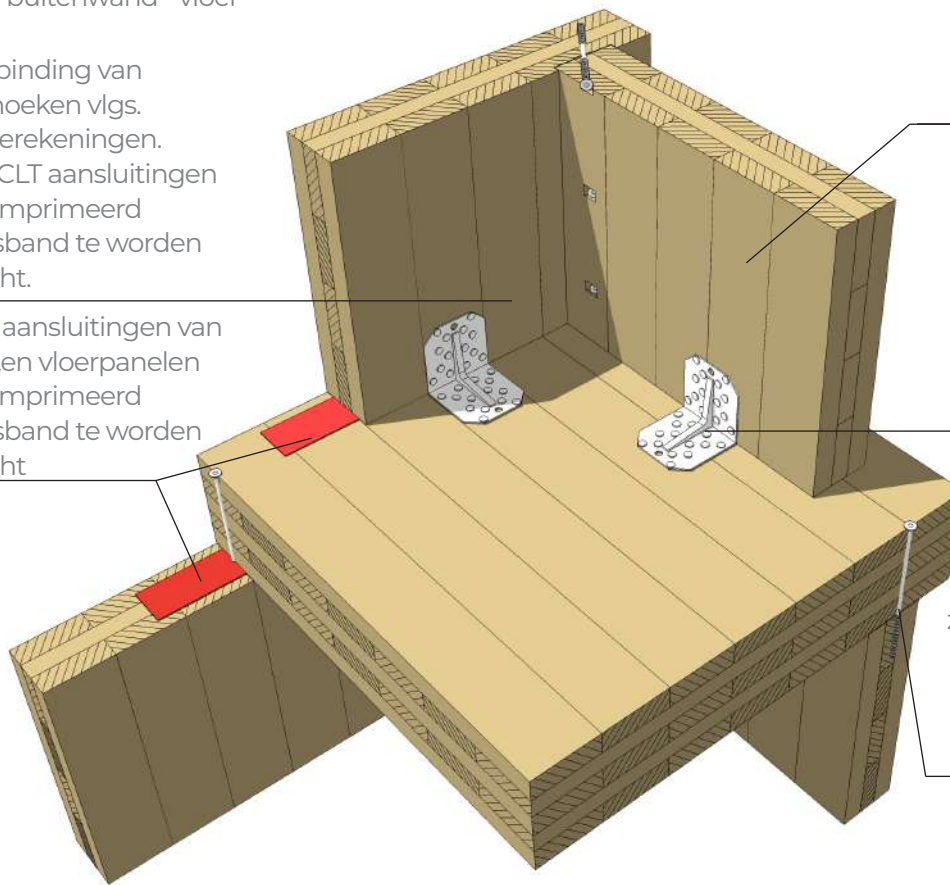

Verbindingstechniek:

Buitenwand - buitenwand - vloer

schroefverbinding van CLT wandhoeken vlg. statische berekeningen. Tussen de CLT aansluitingen dient gecompriemd afdichtingsband te worden aangebracht.

tussen alle aansluitingen van CLT wand- en vloerpanelen dient gecompriemd afdichtingsband te worden aangebracht

CLT volgens statische eisen

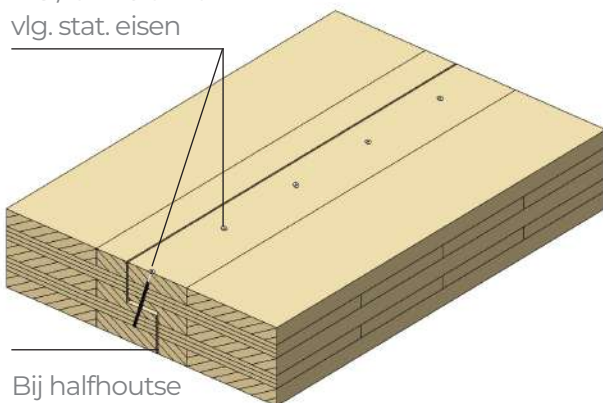
hoekverbinder is benodigd om een statisch effectieve aansluiting tussen CLT wand en vloer te kunnen realiseren voor opname van wind-, schuif- en trekbelastingen

Schroefverbinding tussen CLT vloer- en wandaansluiting kan worden uitgevoerd met zgn. zelfborende schroeven. Type schroef, diameter en h.o.h. afstand ($e \leq 30\text{cm}$) volgens statische berekeningen

Verbindingstechniek:

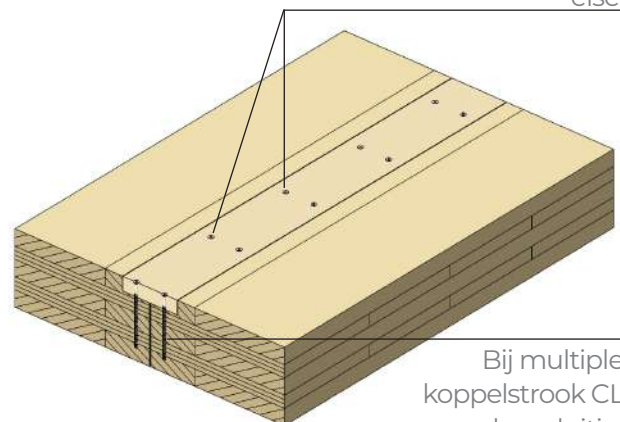
CLT element aansluiting

zelftappende houten schroeven
 $M8 / e = 25\text{ cm}$ of vlg. stat. eisen

Bij halfhoutse CLT paneelaansluiting een facet 3×3 te voorzien t.b.v. een passende aansluiting

zelftappende houten schroeven
 $M8 / e = 25\text{ cm}$ of vlg. stat. eisen

Bij multiplex koppelstrook CLT paneelaansluiting een speling van 2 mm te voorzien t.b.v. een passende strakke aansluiting.

arcon
HOUTCONSTRUCTIES

HET HOUTBOUW COLLECTIEF

Arcon bv
Collseweg 23
5674 TR Nuenen
T : 00 (31) 088 02 27 107
E : info@arconbv.nl
W : www.arconhoutconstructies.nl

Arcon bv participeert
in Het Houtbouw Collectief.

